

Braşovai Lapok

Ára 5 le

Csüörítők
1932 * március 3

Főszerkesztő
Szele Béla dr.

51. szám
XXXVII. évtolvam

Ára 5 le

A BANKOK PROSPEKTUSA

Irtá: Halász Sándor

Mindenekelőtt lássuk, mi a pozitívum. A pozitívum a pénz, amely nem akar a bankban maradni és pozitívum az adós, aki nem akarja a banknak a pénzt visszafizetni. És tovább: a bankok azt kéri, hogy ne csnálják meg az agrárkonverziót, Mindezek tetejében pedig az Erdélyi Bankszindikátus hatvannégy intézetének betétállománya egy év alatt egy millióval mecsökkent.

Mindezek logikája: betét nélkül nincs bank és nincs bank üzlet nélkül sem. A legfontosabb és a legsajnosabb azonban, hogy bank nélkül nincs és nem is lehet gazdasági élet sem. Valamit tehát cselekedni kellene, de abban a letargiában, amelyben ma vegetálunk, senki semmit nem tesz. Áll a malom és áll a vitorlaja! A szelet várja: a konjunktúrát. A kétségbevonhatatlan logikája tudomány és a cáfolhatatlan erejű statisztika ezzel szemben azt mutatja, hogy a konjunktúra elhalt és magjának csiraképességét is elvesztette. Aki nem hordó tetejéről szónokol, hanem papíron, plajbással bizonyít, az mind bebizonyította már, hogy az a gazdasági állapot, amelyben vagyunk, nem krízis, hanem organikus elváltozás, ami magyarul azt jelenti, hogy ez az állapot, amelyet átmeneti jellegű krízisnek szeretünk tekinteni, nem átmenet és nem tiltet, hanem maga az az élet, amely 1929-ben született és amelyről senki sem tudja, hogy mikor fog meghalni.

Nemcsak a bank, hanem sok más szakma sem akarja tudomásul venni, hogy a felettünk sötétlő felhő mozdulatlanul áll és állva is marad. Mindenki a szelet várja, amely elhajtsa és nagyon kevesen ébrednek és eszmélnek arra, hogy ez a felhő horizontunkra szegezett állandóság, amelyet legfeljebb majd valamikor sokára vihart szító szél-orkán tud csak szétbontani. Nem akarják tudomásul venni, hogy az az égbolt, amely évszázadokon át kék volt, most sötétlő állandósult és, hogy ezentul nem „zöld föld felett, kék ég alatt” él az élet, hanem kopár föld felett és szürkéve sötétedett ég alatt él ugyanaz az élet.

Az angol és svéd példa pedig ide mutat. Mindkét állam revidálta az aranystandard további jogcímét. Az amerikai példa is tanulságokat sejtet: a Steagel-Glass-Bill alapján kibocsátandó iratlan mennyiségű dollár a ritmust akarja megpezsgíteni, éppen úgy, mint a szénsav a szíverést, ahogyan felsíholja. Ezek már berendezkedések! Legalább is úgy néznek ki, mintha az új élet új körülményeit akarnák szabályba és rendszerbe foglalni. És ott a német legújabb Notverordnung is, amely szinte már monopolizálja a bankélet üzleteit és milliókat és milliárdokat mozgósít, hogy az új termelési és gazdasági rend embriója induljon végre.

Itt Keleten semmi sem történik. Mindössze állnak és a legtöbb, amit tesznek: negatívum. Szorítják az adóst, azt az adóst, akiről a pe-reces inas is tudja már, hogy fizetése képtelen, de akiről „hivatalosan” a bank-vezérigazgató urnak még ma sem szabad elismerni, hogy fizetése képtelen. Ennek a cselekvési negatívumnak indoka és logikája egyenesen zseniális.

— Ha tölem elszívják a betétet, nekem is vissza kell szívnom a hiteket.

Lángeszű agy volt, amely ezt a megoldást először kitalálta. Pontosan a párja annak a csufondáros és szarkasztikus elvnek, amely azt mondja: ha Te ütöd az én zsidómat, én ütöm a Te zsidódat! És a konzekvenciája? A konzekvenciája, hogy a zsidót elverik és az élet áll. Mozdulatlanul, mereven és hidegen áll, mint a biblia-korabeli sóbálvány, ahogyan immár hatodik évezrede megkövült és halottan áll.

Keleten, — maradunk csak idehaza! — Romániában e négy esztendő alatt mindössze annyi történt, hogy aki adósából már az utolsó lehetét is kipréselte, az — kényszerre — seget kért, vagy csödbe ment. Abból, hogy lepitünk, munka sohasem lesz, abból, hogy resztríngálunk, előrehaladás nem sarjadhat, abból, hogy leállítjuk, az eruptív erejű gözsugárt, sohasem teremtdök száz kilométeres sebességgel robogó mozdony. Minden banki koponya azon töri a fejét, hogy miképpen finanszírozza a betétet, de egyetlen agy sem találja meg a megoldást, hogy miképpen hozza

vissza a betétet. A legtöbb, ameddig e négy év alatt eljutottunk, az a Stillhalte-tervezet, a melyet most a száz pénzüzetek penditettek meg. Ez a Stillhalte csak annyit akar, hogy a betét, amely megmaradt, ne meneküljön tovább, holott az egyetlen bölcs cél csak egyet akarhat, hogy a megszökött tőke jöjjön vissza hozzá.

Hova menjen vissza? A bankba menjen vissza! Miért menjen vissza? Azért menjen vissza, hogy biztonsága kevesebb fedezetet kapjon, mint kapott akkor, amikor kimene-kült? Az elmúlt hat-nyolc hónap, amióta a pénz a szalmazsákban várja a jobb jövődőt, az értékeket még jobban megskalpolta. Az az adós, aki rossz volt akkor, amikor a betét előle megfutamodott, ma még rosszabb. Ehhez a még rosszabb fedezethez menjen vissza a pénz, ezt ölelje keblére és ezt mentse meg a maga mellállásával és pusztirózásával?

Ilyet komoly koponya nem kívánhat. És nem is kívánja. Tudomásul vette, hogy a betét nem térhet vissza és lassan tudomásul veszi, hogy a kihelyezés, még ha akar is, nem tud visszatérni. Tisztán lát, látja a Nirvánát és várja a földcsuszamlást, amely beleviszi.

Arra még mindig nem gondolt, hogy le kellene írni a „raktárt.” A kereskedő leírta

már a tavalyi selymet, a vasas a tavalyi ekét, a bórdiszműs a tavalyi bőrdönt, mert di-vatját multa és, mert — és főként! — értéké-ben összezsugorodott. A bank ezzel szemben még ma is abszolút számokkal dolgozik. Aki-nek két éve százszázalékos kölcsön adott, azt száz-ezernek könyveli és akinek tíz éve egy mil-liót, azt milliónak értékeli. A termények ára két év alatt negyven százalékos esett, az áru-ké harmincat, a fémeké husz százalékos, de az 1929-ben kiadott százszáz lej ma is százszáz lej: Bankszempontból és mérlegszempontból ma is százszáz lej.

És a másik betét-fedezet: a saját tőkét is változatlanul száz százalékos szerepeltetik az inézetek ma, mikor mérlegük passzív. Ugyanugy száz százalékos számolják, mint abban az időben, amikor huszonöt százalékos nyereséget kimutattak és további huszonöt százalékos a latenciák közé rejtették.

Az a fürdő, amelynek prospektusán égig érő havas hegyek, dombjain fenyőrengetegek, telepén emeletes és luxusos villák, szállodák csábitanak, csak egyszer csapja be a vendé-get, aki elment és kopár dombokat talált, dű-ledező, vizes és sötét hotelszobákat és mind-össze egy kis fásított parkocskákat, amelyben több a szunyog, mint a levegő és vastagabb

a por, mint az ózon. A pénzüzetek prospek-tusán számok, égig érő tűzvörös számok, biz-tonsági rengetegek és fedezeti kényelmek dí-szelegnek, de a vendég tudja, hogy a hotel vizes és sötét, a kilátás homályos és szűk és gyógyereje helyett bacillussal tele, amely új-raéledés helyett tüdővésszel fenyeget.

A legrövidebb út, — és tegyük hozzá: az egyetlen célravezető út, — az egyenes és az egyenes, itt az Igazság. Az igazság pedig az, hogy le kell írni annyit, amennyit le kell ír-ni. A zsákban macska nem cikk ma már. A mennyi elveszett, elveszett, amennyi még ér-ték, annyi megmaradt és, ha hatalmas fes-tett hegyóriások helyett szelid dombokat lát a szem, tudomásul veszi, hogy nem felhőkar-colókkal, de apró földszintes viskókkal áll szemben. De legalább ezekben a viskókban téglá a fal, beton az alap és gerenda a tartó-oszlop.

És mivel betét nélkül nincs bank és mivel hitel nélkül nincs üzlet és mivel üzlet nélkül nincs élet: le kell vetni a szemérmes meny-asszonyi fátylat, le a pudert és a ruzs, le a kendőzések technikájának humbugját, mert a pénz illúzióknak nem hisz, de nyers valósá-goknak igen.

Az átlag bank és az átlag ember valahol a középben megértének egymást. Az őszintén ki-tárt és megmutatott sebek nyomorúsága ba-ráti kapcsolatot teremthet, ugyanugy, mint hajdani példázataiban, ahogyan az utolsó kol-dusok is összefogóztak és a vak vezette a vi-lágítalant.

Ma mindaketten külön-külön, más irányba cselelnek és botlanak és — elbotlanak.

Ghica külügyminiszter

hosszabb szabadságra megy és már nem tér vissza hivatalába

Bukarest, március 1.

A politikai életnek kinos szenzációja van. Ghica külügyminiszter ma bizalmasan közöl-te a kormánnyal, hogy helyzete attól a pillá-nattól kezdve, amióta a genfi leszerelési kon-ferencia aktacsomójával nem ő, hanem Titu-lescu jött haza informálni az illetékeseket, tarthatatlanná vált. Ghica közli, hogy már csak, mint lemondott külügyminiszter térhet-ne vissza ezek után és kéri a kormányt, hogy találjon módot kényelmellen helyzetének meg-oldására.

Értésülésünk szerint

a kormány hosszabb szabadságot ad Ghica külügyminiszternek, aki a szabadság letel-te után nem tér vissza a külügyminiszté-rumba.

Beavatottak már azt is tudják, hogy Ghica Párisban, — ahol egyébként néhány nap óta tartózkodik, — fogja eltölteni szabadságát és megvárni, amíg szerény egyéniségével közfel-tűnés nélkül véglegesen távozzon a politikai élethől.

Nagyszabású gabonaexport van kilátásban

A legfelsőbb gazdasági bizottság fontos ülése

Bukarest, március 1.

A kormány legfelsőbb gazdasági bizott-sága tegnap este ülést tartott az ipar és kereskedelemügyi miniszteriumban. Va-silescu Carpen kereskedelmi miniszter bejelentette, hogy a szövetségi közpon-tok kiviteli intézete nagyobb mennyisé-gű gabonát akar külföldre szállítani elő-nyös feltételek mellett. A bizottság elha-tározta, hogy

a nagyszabásúnak ígérkező gabona-kampányt az állam megfelelő eszkö-zökkel támogatni fogja.

A bizottság felhatalmazta az ipar és kereskedelemügyi miniszteriumot, hogy kövesse el minden lehetőt a román alap-tókével rendelkező petroleumvállalatok tömörítése érdekében.

A hadügyminiszterium bakkancsellá-tása körül egyes szállítók részéről külön-böző panaszok merültek fel sőt a gyanus megrendelések miatt interpellációk is hangzottak el a kamarában. Ezeket a be-

vásárlásokat eddig az ipari és kereske-lelemügyi miniszterium intézte. Az esetle-ges visszaélések megakadályozására a gazdasági bizottság kimondotta, hogy a jövőben a bakkancsbeszerzést a hadügy-miniszterium fogja végezni az ipar és kereskedelemügyi miniszterium egy meg-bizottjának segítségével.

Ezután a bukovinai erdőmunkások su-lyos helyzetének megvitatására került a sor. Ezeket a vidékeken a faipar össze-omlása miatt több ezer erdőmunkás van kenyér nélkül. A bizottság elhatározta, hogy a szerencsétlen éhezőknek 50 va-gon tengerit ad, amelynek árát a legkö-zelebbi munkálatok alkalmával levonja tőlük. Ez tehát nem segély, hanem inkább előleg.

A cukorkérdésre is sor került a bizott-sági ülésen. Vasilescu-Carpen hosszabb expozében ismertette a cukorgyárosok-kal és a répatermelőkkel lefolytatott tár-gyalásainak eredményét. Rámutatott ar-ra, hogy ezekkel közölte a kormány ha-

tározatát, amely szerint alkalmazni kí-vánják a cukor behozataláról szóló leg-utóbb megszavazott törvényt.

A gyárosok kérték, hogy a kormány a törvényt mindaddig ne alkalmazza, a mig újabb választ nem kap a cukor árának leszállításáról. A miniszter javas-latára a kormány legfelsőbb bizottsága nem hozott végleges döntést az ügyben. Elhatározta, hogy a kérdést függőben tartja mindaddig, amíg a cukorgyárak választ nem adnak.

Jön a százötven millió frank!

Bukarest, március 1.

A százötven millió frank francia köl-ésön első felét holnap várják Párisból, mig a kölcsön második fele valószínűleg a jövő héten fog megérkezni. Ezt a száz-ötvenmillió frankot, amint már jeleztük, tisztviselő- és nyugdíjkiadásokra akar-ják fordítani.

Enyhülés a Goga-Averescu fronton

Bukarest, március 1.

A Goga-Averescu fronton fordulat ál-lott be, amennyiben Averescu most már hajlandó engedni merev magatartásából és kész összehívni a Goga által kért vég-rehajtóbizottsági ülést. Az ülés után ugy Goga, mint Averescu proklamációt bo-csátanak ki, amelyben külön-külön kifejtik álláspontjukat.

Mária özevgy királyné ma délben ebé-den látta vendégül Gogát és feleségét.

Audienciák a királynál

Bukarest, március 1.

A király ma délben Tatarescu volt li-berális belügyi alminisztert fogadta ki-hallgatáson. Holnap Franasovici jelenik meg az uralkodó előtt.

Argetoianu tovább farag...

Bukarest, március 1.

Beavatott értesülés szerint Argetoianu pénzügyminiszter elhatározta, hogy a ho-szonötmilliárdnyi költségvetésből még további két-három milliárdot farag le

Ugyancsak erősen korpoltálják azt a hirt, hogy a konverzió szülőapja ál-lítólag újabb forrásokat talált sok vi-hart megélt tervezete finanszírozására.

A képviselő: Annak idején megválasztottuk a birodalom elnökének, mivel a nemzeti eszme ügyét ígérte szolgálni. Azonban ehelyett egyoldalúan a baloldal rendelkezésére bocsátotta magát. Ezért újból való megválasztását csak az aszfalt sajtó és a katonaszökevényekből álló párt akarja.

E szavakra óriási vihar tört ki.

— Le vele! Arcátlan! Pimasz!

A hadügyminiszter (a képviselő felé): Maga mer így beszélni az elnökről, aki mindvégig becsülettel teljesítette a harctéri kötelességét, míg maga csak hírből ismeri a háborút...

A szociáldemokraták: Éljen a tábornok! Éljen az elnök!

A vihar egyre jobban tombol s a honatyák fenyegetően közelednek egymás felé. Mielőtt azonban verekezésre kerülhetett volna a sor, hirtelen felfüggesztették az ülést. De a padsorok a szünet alatt is percekig viharoztak még:

— Szennyesek! Aljasok!

— Maga pimasz! Hazaáruló!

MÁSODIK FELVONÁS

A képviselő: Levonva tehát a végkövetkeztetést, meg kell állapítanom, hogy az előző kormányának a svédekkel kötött utépitési üzlete tisztességtelen ügylet volt, amelyből hasznát csak a megbukott kabinet jelenlegi pénzügyminisztere és ennek sógora húznák...

E szavakra óriási vihar tört ki.

A becsületében megtámadott volt pénzügyminiszter felrohant az emelvényre és négy megfontoltan elhelyezett ökölcsapással földre verte a vádaskodó képviselőt. Erre a honatyák előrohantak a padsorokból, de még mielőtt közelharcra kerülhetett volna a sor, az ülést hirtelen felfüggesztették. De a padsorok a szünet alatt is percekig viharoztak még:

— Példátlan! Pimaszság!

— Maga kijáró! Becstelen!

— Pfuj! Pfuj!

HARMADIK FELVONÁS

Az elnök: Az ülést megnyitom! A képviselő: Ne nyissa meg! Inkább adjanak választójogot a népnek! Pfuj, lopnak, panamáznak, zsarolnak, terrorizálnak! Tíz éve ülnek a nemzet nyakán! Távozzon a kormány!

Kormánypárti hang: Kire érte ezt?

A képviselő: Mindnyájukra! Az egész pártjukra! Takarodjanak!

E szavakra óriási vihar tört ki. A jobb és baloldal fenyegetően közeledett egymás felé. Mielőtt azonban verekezésre kerülhetett volna a sor, az ülést hirtelen felfüggesztették. De a padsorok a szünet alatt is percekig zúgtak tovább:

— Aljas rágalmozó! Demagóg!

— Csálók! Tolvajok!

— Pimaszság!

NEGYEDIK FELVONÁS

Az egyik képviselő (a másik felé): Maga az ellenséges államhatalom spionja!

A másik (az egyik felé): Aljas gyalázkodás! Az efféle hang csak arra jó, hogy szennyes politikai gyilkosságokra bujtassa fel a naiv embereket!

E szavakra óriási vihar tört ki. A jobb és baloldal ökölrázva rohant egymás felé. Mielőtt azonban verekezésre kerülhetett volna a sor, az ülést hirtelen felfüggesztették s a berohanó teremtszolgák az ellenfelek közé állottak. De a padsorok a szünet alatt is viharoztak még:

— Szennyes gyalázat! Briganti!

— Hazaáruló! Gazember!

— Pfuj! Pfuj!

Ez a négyfelvonásos kis dráma hasonlatos Molnár Ferenc ugyanilyen rövid négyfelvonásos szerelmi színjátékához.

A szóbanforgó szerelmi játék felvonásai teljesen azonos tartalmúak. Ez a tartalom a következő:

— Szeretsz?

— Szeretlek.

— Nagyon?

— Nagyon?

— Örökre?

— Örökre.

Mondom, a szöveg egyforma. Csak a férfi más és más mindig.

Hasonlóan az én darabomban is.

A szöveg körülbelül egyforma. Csak a férfi más mindig: a parlament.

Az első a német, a második idevalósi, a harmadik nincs messze, a negyedik a francia.

De ez ellen tiltakoznunk kell, hogy ön eme parlamentekből következtetést vonjon le azokra a nemzetekre, melyeket a testületek olyan kőszá és megerősített hírek szerint képviselnek.

(m. i.)

Temesvár polgármesterének kétségbeesett felhívása a munkanélküliek érdekében

Temesvár, március 1.

A munkanélküliek segítése Temesváron minden más nagyobb erdélyi, sőt romániai várost megelőzően rendes és ki-elégítő volt. Ez azonban nem annyira a tehetős városi polgárság, mint inkább a városi vezetőség érdemének tudható be. A munkanélküliek katasztrófális válságának kirobbanása idején a város vezetősége felhívást intézett Temesvár összes vállalkozóihoz, gyáraihoz és bankjaihoz, hogy munkásaik és alkalmazottaik után fejenként és naponként fizessenek csak egyetlen egy lejt s ebben az esetben a város munkanélkülieit az egész tél és tavasz folyamára sikeresen el lehet látni.

A felhívásnak nem volt meg a várt eredménye. A gyárak, vállalatok és bankok igazgatóságai a mai gazdasági helyzetre való hivatkozással nem vállalták ezt az önkéntes megadózást. Így a város vezetősége magára maradt a szinte heroikus munka végzésénél. Saját erejéből naponta több ezer embernek nyújtott segítséget ahhoz, hogy legalább az éhségtől elkerülje. Népkonyhákat állított fel és természetben segítette az arra rászorulókat.

A tél folyamán összesen négy millió lejt költött el erre a célra s ebből az összegből a munkaügyi minisztérium mindössze 250.000 lejt adott.

Most aztán végképpen kimerült a város vezetősége is s ma már azon a ponton áll, hogy amennyiben új forrásokat nem tud nyitni a munkanélküliek segítéseére, úgy március 15-én be kell szüntetnie a népkonyhákat és mindenféle más segélyezést. Ebben az utolsó órában Grofso-reanu polgármester újabb felhívással fordult a vállalkozókhoz, gyárakhoz és bankokhoz. Ez emberi szolidaritás érzésére és a lelkiismeretre hivatkozik akkor, a mikor hozzájárulást kér tőlük a munkanélküli nyomor enyhítése érdekében. A közrend és a város békéje is függ attól, — mondja a polgármester felhívása —, hogy megnyílnak a szívek és a zsebek, mert a sorsukra hagyott és az éhségtől elöl álló munkanélküliektől vajon ki várhatja el nyugodt lelkiismerettel, hogy tiszteljék és féljék a személy és vagyonbiztonságot védő törvényeket.

Károlyi Gyula magyar miniszterelnök bejelnti, hogy:

A gazdasági válság enyhülésére egyelőre nincs remény

Jön, jön az új választói törvény — Elnapolták a magyar képviselőház üléseit

Budapest, március 1.

Károlyi Gyula gróf miniszterelnök, aki egy hétig tartó betegsége után először hétfőn jelent meg hivatalában, a képviselőház kedd délelőtti ülésén kifejtette a kormány programját a gazdasági válság enyhítésére teendő intézkedésekkel kapcsolatban.

Károlyi miniszterelnök beszédében rámutatott arra, hogy a súlyos gazdasági válság enyhülésére belátható időn belül sincsen remény. Segítségét kívülről sem lehet várni, az országnak tehát saját erőire kell támaszkodnia, hogy az összeomlás veszedelmét elhárítsa. Ehez erős nemzeti összefogás szükséges, amelyhez első lépés az, hogy a politikai pártok helyezzenek bizalmat a kormányba.

A magyar kormány — mondotta a miniszterelnök — minden eszközt felhasznál arra, hogy az ország helyzetét javítsa. Akcióit kezdett már abban az irányban,

hogy a külföldi tartozások kamatait csökkentse s a hitelezőket igyekezzen arról meggyőzni, hogy Magyarország csak úgy tehet eleget a külföldi kölcsönök következtében fennálló kötelezettségeinek. Minden remény meg is van ennek a kezdeményezésnek a sikerére, mert az eddigi tárgyalások elég kedvező eredménnyel jártak.

Ezenkívül azt is kötelességének tartja a kormány, hogy a belföldi kamatlábak lezárítsa és a pénzt olcsóbbá tegye s így a hitelműveleteket megkönnyítse. Végül a kormány azt is feladatának tekint, hogy a földreform végrehajtásának anomáliáit kiküszöbölje.

Beszéde végeztével Károlyi miniszterelnök ünnepélyesen bejelentette, hogy a kormány megtette az intézkedéseket a választójogi reformjavaslat kidolgozására, mert a mai választási törvény már nem felel meg a kor követelményeinek.

Végül felolvasta Horthy kormányzó kéziratát, amely a parlament ülészakát március elsejétől március 31-ig elnapolta.

FEGYVERSZÜNET A SANGHAI FRONTON?

Szenzációs bejelentés a népszövetségi ülésen

Genf, március 1.

A Népszövetség és a leszerelési konferencia körében tegnap, hétfőn óriási fel-tűnést keltett, hogy a Népszövetség Tanácsát délután 6 órára váratlanul összehívták. Még nagyobb feltűnést keltett, amikor nyilvánvaló lett, hogy a népszövetségi tanács hirtelen összehívását a távol Keleten lejátszódó események új fordulata tette szükségessé. Hiszen néhány nap múlva március 3-án kellett volna összeülnie a Népszövetség közgyűlésének a japán-kínai konfliktus kérdésének megvitatására, de a Sanghajban vasárnap és hétfőn megtörtént események úgy látszik szükségessé tették, hogy az új világháború veszélyének csíráját magában hordozó sanghaji kaland kérdése már korábban a Népszövetség elé kerüljön.

A népszövetségi tanács tagjainak összegyűlése után Yen kínai delegátus bejelentése adott magyarázatot arra, hogy miért kellett a tanácsot ilyen meglepetésszerűen ismét összehívni.

A kínai delegátus ugyanis a következő bejelentést tette:

Japán és Kína között Sanghajban elvi megegyezés jött létre az ellenségeskedés megszüntetésére.

E megállapodás értelmében a kínai csapatok Sanghaj mögé 5 kilométernyire vonulnak vissza, de ezzel egyidőben a japánok is kiürítik Sanghajt, és a concessziós terület határán helyezkednek el. A fegyverszüneti egyezmény további rendelkezései szerint a kínaiak még tovább vonulnak vissza, egészen Nancsang állomásig, amely körülbelül 10 km. távolságra van Sanghajtól. Viszont a japánok a Sanghajban levő csapataikat visszahajózzák a kikötőkben veszteglő hadihajókra.

Sanghajban még nem kaptak parancsot

Amíg Genfben a távolkeleti probléma újra kikényszerítette a népszövetségi tanács összehívását és a kínai delegátus az ellenségeskedés megszüntetéséről tett bejelentést,

Sanghaj körül továbbra is páltozatlan heveséggel tart a japán offenzíva és a kínaiak védekezése.

A japánok a sanghaji front minden szakszán támadtak. Újabb tüzérési előkészítés után rohamra indultak a Sapej ellen, amelynek egy részét és pályaud-

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, rheumás fájdalmak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-féle
ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyában) tartalmaz, fenti eredeti jelzéssel. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. 17171

varát sikerült is megszállniok, de a kínaiak erőteljes ellentámadása megállította őket.

Új támadást indítottak a Wusung erő ellen is, ahol a japán főparancsnokság nagyszámu gyalogságot és tüzérseget összpontosított. A hadirepülőgépekről ledobott bombák Cseng-zi községet, ahol vasárnap a japán főhadiszállás állott, rombadöntöttek. A japán tüzérsegek munkája rommá lőtte a Poncsiu erődítményt is, amely eddig állta az ostromot. A japán offenzíva kiterjedt Kiangvanra is, ezekről a harcokról azonban nincsen közelebbi adat a jelentésekben.

Legjellemzőbb a sanghaji eseményekre Uyeda tábornoknak, a japán főparancsnoknak tegnapi nyilatkozata, amelyet a külföldi hírlapírók előtt tett:

— Hivatalosan semmiféle értesítést nem kaptam az angolok közvetítő indítványáról. Nekem, mint főparancsnoknak helyemen kell állanom és a harcot addig kell folytatnom, amíg felsőbb helyről parancsot nem kapok az ellenségeskedés megszüntetésére.

Japán katonai körökben egyébként, nem nagyon biznak a Kelly angol tengeri nagytábornok által kezdeményezett tárgyalások sikerében. Sanghajnál ma körülbelül 45.000 ember áll s számuk az újabb csapatszállítások következtében rövidesen 60 ezer lesz.

Kínában óriási izalmat keltett az a tény, hogy ma formászerint is megalakul a független mandzsuriai kormány, amely pénteken teszi le a hivatalos esküt. Kína kormányának álláspontja szerint a független Mandzuriát nem ismerik el s elene írtó háborút kezdenek. Nagy meglepetést váltott ki Kínában az a japán fenyegetés is, hogy a keletkínai vasút egy részét elpusztítják.

MOZGOSÍTOTTAK AZ AMERIKAI HADIFLOTTÁT

Washingtoni jelentés számol be arról, hogy a tengerészeti hivatal parancsára az Unió hadiflottájának zömét a Csendes óceánra összpontosították, hogy minden eshetőségre készen álljon a távolkeleti eseményekre való tekintettel. Itt említtük meg, hogy a távolkeleti kérdés legújabb komplikációjaként a nankingi kormány elhatározta, hogy a szovjet felvesszi ismét a diplomáciai érintkezést, amely 1929 óta, az orosz-kínai konfliktus miatt megszakadt.

Sándor szerb király

lemondott civillistája
7 százalékaról

Belgrád, március 1.

A jugoszláv parlamentben a költségvetési vita során Zsifkovics miniszterelnök bejelentette, hogy Sándor szerb király az általános takarékosági mozgalomra való tekintettel civillistájának 7 százalékaról lemondott. Ez a lemondás 4 millió dinár megtakarítást jelent a költségvetésben.

Belejezték a temesvári feketeszesz-tárgyalást

Temesvár, március 1.

Kedden délelőtt a temesvári törvényszék belejezte a híres feketeszesz-panama tárgyalását. A tanúk kihallgatása és az ügyész vádbeszéde után a védők azt iparkodtak kimutatni, hogy az egész panamavád tulajdonképpen csak lelkiismeretlen hajsza eredménye.

Mateiu Simon védőügyvéd azt bizonygatta, hogy a feketeszesz-ügy vizsgálatát levezető Varodin inspektor tulajdonképpen hatáskörüli túllépést követett el, mikor a vizsgálóbíró szerepét vándikálta magának egy olyan ügyben, ahol legfeljebb kihágásról lehet talán szó, büntügyi vizsgálatnak azonban semmi helye nincs.

A másik főjelentő, Anastaziu, volt borászati felügyelő jellemzésére a védelem azt említette meg, hogy csak nemrégiben tartóztatták le a külföldi visszaélések miatt. A bíróság az ítéletet csak a jövő hétfőn hirdeti ki.

Végetért a bányászok kongresszusa

Bukarest, március 1.

Hirt adtunk arról, hogy a romániai bányamunkások szövetsége vasárnap kezdte meg az országos szaktanács épületében ezévi kongresszusát, amelyre az ország minden vidékéről több delegátus érkezett. A vasárnapi ünnepélyes megnyitás után a kongresszus érdemi munkája tulajdonképpen hétfőn kezdődött, amikor a kiküldött delegátusok megválasztották az országos szövetség új tisztikarát.

A választások során elnök Petru Mihaila lett. Alelnökök: Nemcsók János és Petrik Dénes. A központi bizottság tagjai: Oniga János, Petreanu György, Ilie József, Mozik János, Hornung Romulusz és Munteanu György.

A napirenden szereplő szövetségi problémák tárgyalására a választások megje-
tése után került sor. Elsősorban a munkásbiztosítói kérdés körül fejlődött ki hosszantartó és elkeseredett vita. A nyugdíjas bányászok, az ugynevezett bányanyugbérések helyenkint több mint félevo nem kapták meg illetményeiket, miután a munkásbiztosító pénztár erre a célra szolgáló alapja teljesen kimerült. Ezzel a kérdéssel kapcsolatban a kongresszus az alábbi határozati javaslatot fogadta el:

A romániai bányai munkások országos szövetsége háromnapos kongresszusán sajnálatos állapítja meg, hogy a különböző kormányok, amelyek az utóbbi időben egymást váltogatták, egyetlen komoly lépést nem tettek a munkásbiztosítás tökéletesítése és kiépítése érdekében. Ennek tulajdonítható, hogy általában a biztosítás alá esők, különösen pedig a bányamunkások, összes jogait elvesztik, amint munkanélküliekké válnak és arra kényszerülnek, hogy egyik helyről a másikra vándoroljanak megélhetést keresni. A súlyos gazdasági helyzet miatt a biztosítottak és a nyugdíjasok élete kibíratatlanná vált és ez még súlyosabb lesz, mivel a jelenlegi nyugdíjalapok még arra sem elegendők, hogy a hátrálékos nyugdíjakat kifizessék. A pénzügyhiány miatt a bányamunkások özvegyei, árvái, valamint a többi nyugdíjasok, a legborzalmasabb éhhalálnak néznek elébe. A munkásság a tarthatatlan anomáliák után koldusboton tengődik. A válságos helyzet megszüntetésére a kongresszus a következő sürgős intézkedéseket követeli:

1. A kormány sürgősen terjessze be azokat a törvényeket, amelyek a munkásbiztosításokat egységesítik és teljes autonómiát nyújt a munkásbiztosító pénztárak vezetésében.

2. A munkásbiztosítási törvények egységesítésével egyidejűleg az ország összes bányamunkásának nyugdíjalapjait egy helyre koncentrálik, vezessék be a rokkantság esetére szóló kötelező biztosítást.

3. A munkásbiztosítás a munkaidő alatt élvezett fizetések alapján történjék. A nyugdíjakat olyan formán állapítsák meg, hogy az minden körülmények között biztosítsa a munkások minimális egzisztenciáját.

4. A betegsegélyző, vagy rokkantnyugdíj élvezetének joga százötven héten keresztül fiteretett díjak után kezdődik. Amennyiben ez idő alatt a díjakat vis major folytán, bármely munkás nem tudná fizetni, úgy a megzakításból kifolyólag nem veszt el jogait, hanem, amint újra teheti, tovább fizetheti havatalanul a biztosítási illetékeket.

5. Azokon a vidékeken, és olyan munkabesztszánál, ahol a munkások testi épsége hamarabb megrongálódik, a nyugdíjat ötvenöt éves kortól kezdve fizessék.

6. A betegsegélyző illetékeket és nyugdíjalap fenntartását a munkások, a munkaadók és az állam egyenlő arányban vállalják.

A határozati javaslat végül erősen követeli, hogy a fentebb elsorolt követelések teljesítését biztosító törvénytervezeteket még a parlament tavaszi ülésszakában szavazzassa meg a kormány.

KÖVETELIK A BANYÁK SZOCIALIZÁLÁSÁT

A bányakongresszus ma délelőtti ülésén Gherman képviselő vázolta a borzalmas munkanélküliséget és támadta a kormányt. Több hozzászólás után a kongresszus követelte a bányák szocializálását és a munkanélküli segélyezés törvénybe iktatását.

A zsilóügyi, nagybányai és bányászati delegátusok kijelentették, hogy üres kézzel nem bírnak visszatérni a bányavidékekre és, ha a kormány nem ad azonnali segítyt, a követeléseikért elhárítanak magukról minden felelősséget.

Másodosztályu étterem nélkül maradt a Gara de Nord

Bukarest, március 1.

A Gara de Nord mátlól kezdve másodosztályu étterem nélkül maradt. A bérleti hitelezői lefoglalták a berendezést és a bérleti kilakoltatták. A hitelezők között nagyobb összeggel szerepel maga a C. F. R. is.

Meghosszabbítják a parlamenti ülésszakot

Eddig harminc szónok iratkozott fel a konverziós javaslatához

Bukarest, március 1.

A kamara hétfő délutáni ülésén Argetoianu pénzügyminiszter indítványt terjesztett elő, hogy a konverziós javaslat vitájára feliratkozott szónokok nagy száma miatt a parlament naponta két ülést tartson március elsejétől kezdve. A délutáni ülés 3 órától 7-ig, az esti 9-től 12 óráig tart.

A konverziós javaslat vitájára Argetoianu bejelentése szerint eddig már 30 szónok iratkozott fel.

Kormánykörökből kiszivárgott hírek szerint Jorga és Argetoianu megállapodtak abban, hogy szükség esetén

a parlament március 15-én záródó ülésszakát április elsejéig, esetleg április 15-ig meghosszabbítják.

A konverziós javaslaton kívül ugyanis még sor kell kerülnön a szeszmonopóliumról és a légügyi alminisztérium felállításáról szóló törvényjavaslatokra is.

A közigazgatási reform javaslata minden valószínűség szerint öszre marad. — Ebben az esetben azonban Argetoianu egyszakaszos törvényjavaslatot szavaztat meg, amelyben az interimár bizottságok működését meghosszabbítja, miután a kinevezett bizottságok megbízatása áprilisban lejár.

A hátrálékos üzletbérre:

Kézizálogként visszatartották a 70 éves nagyapát és a kis inast

A katonatiszt házigazda nem sokat lekezd a törőrázik

Bukarest, március 1.

A helyzet jellemzésére nem utolsó eset az, ami hétfőn este Bukarestben történt.

Goldstein Cellának valami kis szabóműhelye van az egyik külvárosi utcában. A műhely neve: Croitorie tenerime. Nem sokat hozhat, még a megélhetést is alig, de azért Goldstein Cella eddig mindig pontosan megfizette a havi 3500 lej üzletbért. Egészen a legutóbbi hónapokig, amikor már nem tudott fizetni.

Hétfőn este beállított az üzletbe az épület tulajdonosa, a házigazda, egy magasrangú katonatiszt. Kérte a pénzt, de nem kapott, mert nem volt honnan. Erre nagy lelkinyugalommal lakatot vett elő és lezárta a műhelyt.

Goldstein Cella kétségbeesetten tiltakozott és sikoltzott, hogy kérem, tessék várni, hiszen az üzletben van 70 éves nagyapám és

a kis inas, Crisan György.

A magasrangú tiszt azonban így sem távozott, hiszen így még érdekesebb a dolog. A 70 éves öregember és a kis inas is „zálogban” marad az üzletben, amíg a bért ki nem fizetik.

Goldstein Cella az érzéketlen tiszt eltávozása után rendőrhöz fordult, de az a házigazda személyére való tekintettel nem merte kinyitni a műhelyt. Erre az ügyészséghez fordult, de ott már nem talált felelős embert, mert este volt. Este volt és a kis inas, valamint az öreg nagyapa, csodálkozva bámult ki az utcára a lakatot rás mögül.

Több egyelőre nem történt semmi. — Mindössze annyi, hogy jöttek a lapok fotóriporterei és lefényképezték a furcsa börtön lakóit. A kis inast és a 70 éves vénembert, akik jelenleg még kézizálogként szerepelnek a magasrangú tiszt hatálmában.

Jorga miniszterelnök

Meg lesz az új rektorválasztás, de Jorga nem jelölteti magát és az egyetemi tanárok harca új fázisba érkezett

Bukarest, március 1.

Jorga miniszterelnök és a bukaresti egyetemi tanárok között kitört harc legújabb fázisáról legutóbbi lapszámunkban részletesen beszámoltunk. Megirtuk többek között azt, hogy a miniszterelnök kedvence, Bazilescu prorektor, lezárta a rektorátus ajtaját, nehogy a szenátusi ülésre összeülő egyetemi tanárok új rektorot választassanak Jorga helyére.

A következmények most azt mutatják, hogy Bazilescu professzor Jorga tudta nélkül és könnyelműen cselekedett. A miniszterelnök ugyanis kedden levelet intézett az egyetem összes dékánaihoz és ebben elismeri, hogy rektori tisztsége február 19-ével lejárt, tehát időszerű az új rektor megválasztása. A választási közgyűlést március 2-án, szerdára, tűzi ki és kéri a professzorokat, hogy azon lehetőleg valamennyien jelenjenek meg.

Jorga tehát hirtelen visszavonul, ugyanakkor azonban takarodót fuvatott Bazilescuval is, aki a lapoknak adott nyilatkozatában igyekszik mentesíteni vasárnapi magatartását. Kijelenti nyilatkozatában, hogy

a rektorátus ajtóit minden ünnepnapon lakattal szokta lezárni és így nem volt abban semmi különös, hogy az elmúlt vasárnap is lelakatolt ajtók várták a gyűlésre összeült professzorokat.

Ha valaki kérte volna tőle a kulcsot, úgy azt ő mindenképpen felhozta volna. A megsértett egyetemi tanárokat a jelek szerint nem elégíti ki ez a magyará-

zat. A március 2-án tartandó rektorválasztó-közgyűlésre, amint hírlik,

egyhangulag Coculescu professzort, Jorga ellenfelét fogják jelölni.

A jogi professzorok egyrésze ugyan Mironescut is felkérte a rektori tisztre, ezt azonban Mironescu nem fogadta le és így az egyedül komoly jelölt Coculescu maradt.

Jorga miniszterelnök is megérezhette, hogy az ő rektori méltóságának már vége van, mert utasította híveit, hogy tartózkodjanak a jelölésétől.

Egy kislány meghiusította a bankbetörők tervét

Nyitra, március 1.

A Nyitrai Népbank szeredi fiókjába tegnapelőtt éjszaka ismeretlen betörők be akartak törni. A tettesek a kerteken keresztül kerültek a bank udvarába és mindjárt hozzáláttak a bank vasajtájának felfeszítéséhez. A zajra azonban Schönhäuser Sándor bankigazgató kislánya felébredt álmából és kinézett az ablakon az udvarra, ahol két férfit vett észre. A kislány erre sikoltani kezdett, amitől a betörők megijedtek és kerekelt oldottak. A csendőrség több bűnjelt talált, úgy, hogy hamarosan kézrekerítheti a betörőket.

Eredményes tárgyalások a román-magyar kompenzációs pénztárról

Bukarest, március 1.

Cesar Popescu ipar- és kereskedelemügyi államtitkár, aki tudvalevőleg Budapesten tárgyal a román-magyar kompenzációs pénztár felállítására ügyében, ma táviratot küldött a kormánynak és bejelenti, hogy a tárgyalások sikerrel véződtek és a pénztár felállítására vonatkozó szerződést két napon belül alá fogja írni.

Állami kötvényekkel fizetik ki a vasut hitelezőit

Bukarest, március 1.

A közlekedésügyi minisztériumnak rengeteg gondot okoz azoknak a tekintélyes összegeknek a kifizetése, amelyek a belföldi bányákat, vállalatokat és szállítókat illetik meg a vasutnak szállított nyersanyagokért. Ezek a szállítók ugyanis elhatározták, hogy mindaddig nem indítanak a vasutgazgatóság részére újabb szállítmányokat, amíg régi követeléseiket meg nem kapják.

Ebben a kényelmetlen kényszerhelyzetben Valcovici közlekedésügyi miniszter rászánta magát arra, hogy tanácskozást folytasson Argetoianu pénzügyminiszterrel. A tanácskozás eredménye az a határozat lett, amely szerint a vasutnak a szállítókkal szemben fennálló tartozásait a pénzügyminisztérium közvetítésével állami kötvényekben fogják kifizetni. A kifizetés gyakorlati módjait a minisztertanács szabja meg.

Ezzel kapcsolatban Valcovici közlekedésügyi miniszter kijelentette a sajtó képviselőinek, hogy a jelenlegi körülmények között ez az egyedüli megoldás, amely mellett a szállítócégek is kielégítő kárpótlást nyernek és a vasut is megtalálja a maga számításait.

Románia is hasonló eszközöket fog alkalmazni a vámszigorító államokkal szemben

Bukarest, március 1.

A különböző államok vámmegszigorításainak ellensúlyozására kiküldött külön bizottság tegnap délután összeült és a következő újabb intézkedésekről vett tudomást.

Három állam ellenállása miatt nem sikerült február havában érvénybe léptetni a román-német preferenciális szerződést, amely a román mezőgazdaságnak mérhetetlen előnyöket biztosított volna.

A román kormány átiratot intézett az olasz kormányhoz, amelyben tiltakozott az ellen, hogy az előállt importot olyan erőszakosan szabályozza, hogy Románia nem szállíthat hetenkint 500 darab előállíthat többet Olaszországnak. Az olasz kormány a román átiratra elutasító választ adott.

Ugyancsak kedvezőtlen választ adott Lengyelország arra az intervencióra, a mit Románia a legújabb lengyel vámszigorító intézkedésekkel kapcsolatosan tett, Lengyelország tudvalevőleg a román áru nagyrésztének bevitelét tiltotta.

A bizottság elhatározta, hogy az egyre súlyosabbá váló külkereskedelmi helyzetről jelentést tesz a minisztertanácsnak és miután a vámszigorításokat alkalmazó államok szigorúan kitartanak álláspontjuk mellett, kéri fogja, hogy a román kormány is alkalmazzon megtorló intézkedéseket a súlyos vámszigorításokkal szemben.

Szép fehér fogak: Chlorodont

a csodásan üdítő borsmenta-fogpép. Egy tubus ára 20 Lei és 32 Lei.

Dohányozni és mégis fehér fogak

Amióta dohányzik, fogai nagy hajlandósággal mutatnak arra, hogy megsárguljanak. A dohány-
szag is kellemetlen. Kerülje ki mindkettőt! Használja fogának tisztításához az erősen aromás és hatáson alapuló

PEBECO
FOGPASZTA

Tiszta öntubusokban Lel 20.- és 32.-

A NAGY POLITIKA

Amit Japán tanult

Mikor az angol és amerikai kormány figyelemztették Japánt, hogy ne folytassa tovább fegyveres akcióját Kína ellen, a japáni válasz az volt, hogy Anglia és Amerika sem csináltak másként, mikor érdekeik ezt kívánták.

Mikor Japán így visszavágott, tudta, hogy mit csinál. Anglia és Amerika intervenciók háborúra gondolt. Kínában és másutt, szerte a föld kerekén. Olyan intervenciók háborúira, melyeket vagy nyíltan maguk vezettek, vagy mások folytattak az ő sugalmazásukra és az ő pénzüikkel.

Az újságírók tömegében az ágyuk pergőtűzéről, a repülőgépek sikeres bombatámadásairól, az égő városokról, a menekülő polgári lakosságról, a nyomorról, a pusztulásról, a vérről és a halottakról szóló beszámolók özönében elmerült a japán álláspontnak ez az erkölcsi indoklás, mint ahogy eltűnik egy madár a felgyújtott és bombázott város láng- és füsttengerében.

Kár pedig, hogy ez a mondat így elmerült, így elveszett! Kár, hogy nagy tömegnek nem írták föl széles táblákra ezt a választ és magas rudakon nem hordozták körül milliós me-
netekben a világvárosok útjain és terein. Mert mind a sok beszéd, kijelentés, mondat között, mely Japán és a többi nagyhatalom között elhangzott, ez az egy mondat az, melyben nem volt diplomáciai stílizálás, mely nem volt komédia, de őszinte kitérés. Ebben a mondatban századok gyarmati vérengzéseinek és imperialista területhódításoknak a magva foglaltatik. Ez a mondat letépi az álarcot mindenféle „békés náthatás”, „kereskedelmi földerítés”, „kulturmegmunkálás”, „pacifizálási” akcióról.

„Ha te úgy, én is úgy!” — ez a japán erkölcsi álláspont! Ha nem tudnánk már régóta, hogy hányadán vagyunk az imperializmusokkal, most megtudhattuk volna.

Japán nem is adott semmit a diplomáciai jegyzékekre és a demarsokra. Ha sugalmazott táviratok azt mondták, hogy Tokióban megvannak ijedve, mert Amerika és Anglia haragszik, akkor ez csak mese volt a kis gyerekek részére. Japán nem volt megijedve, Japán fel volt bősztülve. Ami azt jelenti, hogy a japán nagykapitalizmus még forróbb és még gyűlölködőbb szenvedéllyel gondolt Angliára és Amerikára! Ami azt jelenti, hogy az angol és amerikai kapitalizmusra.

Mert, ha a japán kapitalizmus most emberek ezreit öli meg, városokat gyújt föl Kínában, és asszonyokat, gyerekeket, fiatalokat és aggodat tesz földönfutóvá, ez annak a gazdasági harcnak egyik fejezete, melyet az angol és amerikai kapitalizmus folytat a japán kapitalizmus ellen Kínában, Indiában és a szigeteken.

Japán nem volt megijedve, mert kiszámította magának azt, hogy sem Anglia, sem Amerika fenyegetődzésnél messzebb nem megy és nem fogják most fölvenni a küzdelmet abban a kérdésben: ki legyen az ur a távol keleti piacokon és az igazi világteret: a Csendes óceán fölött? Mialatt Amerika és Anglia flottái a kínai vizeken cirkálnak, Japán az angol és amerikai óriási csatahajók hajóágyúinak árnyékában szállította és szállítja csapatait Sanghaj alá. A japán hadvezetőség valószínűleg nézőközlönsgül tartja a világ két legnagyobb hatalmasságának haditengerészeti, a maga kínai betörésénél.

Nemcsak az európai és az amerikai, de a japán kapitalizmus is élet-halál harcot vívja. A kínai betörés, ennek a nagy agóniának az egyik apokaliptikus formája. Japán nemcsak a gépeket és a technikai tudományokat importálta Európából és Amerikából, de a kapitalizmus kikerülhetetlen törvényszerűségét is! Mert az egyiket nem lehet a másik nélkül importálni. Most vagy új piacokat hódít magának fegyverrel, vagy földézi az összeomlást és a forradalmakat.

Az angol és amerikai kapitalizmus kiszorítja Japánt Indiából és Kínából? A japán nagytőke összeomlik! Jogokat, területeket, piacokat akar rabolni a kínai kapitalizmustól. Az angol-amerikai imperializmus azt mondja Japánnak: „Vissza! A te arcod véres!” Válasz: „Az én arcom véres, de a tied is véres!” — Mandzsúria már Japáné, most még ől és gyújtogat, mert szabad teret akar a japán árujának Kínában és ehhez szabad kikötők kellenek neki a kínai partokon.

A fegyverszünet mitsem jelent.

(b.)

Új rendezésben játszódtott le az érdekes leszerelési dráma második felvonása

Tardieu diadalmas visszatérése Genfben. „Moncher Ami”-nak nevezte Tévfile Rusta bey török külügyi miniszter Litvinoffot, aki alul maradt a Tardieuval folytatott szócsatában

Genf, március 1.

Ma legördült a függöny a leszerelési konferencia első felvonása után. Felvontak a szereplők, illetve genfi nyelven felvont a 64 állam képviselője és tudomására adta a világnak, hogy miképpen is gondolja a leszerelést az ő nemzete? A gazdagabb államférfiak zsakettben, a kevésbé módos államok vezetői sötét, vagy egyszerű kék öltönyben léptek fel és a kis államok kiküldöttjei bizony gyűrött utazó ruhában mondták el, mi nyomja a nemzetük szívét?

És mire fölgördült a függöny a második felvonáshoz, amelyben a maga rejtett szenvedélyével máris kibontakozott a nagy dráma cselekménye és konfliktusa, mindent új rendezésben kaptunk.

Tardieu

Reggel hét órakor befutott Párisból Tardieu külvonata. Alig kapta meg az új francia kormány-
elnök a nemremélt 47 szavazati többséget, beszélt kényelmes szalonkocsijába. Pantin-
ig elköltötte pompás szupéját az elmaradhatatlan burgundiával és a francia vasutak történetében ismeretlen gyorsasággal hét óra alatt berobogott a miniszterelnöki külvonatra a fényes, új genfi pályaudvarra.

*

Dél előtt fél tizenegy órakor André Tardieu már megjelent a nagy konferencia csarnokában. Friessen, üdén, jókedvűen és szellemesen. Aki egy héttel ezelőtt mint hadügyminiszter meglepő közvetlenséggel mosolygott, járt-kelt a nemzetközi politikai színpad kulisszái között, ma dél előtt mint Franciaország teljhatalmu miniszterelnöke és külügyminisztere jelent meg a genfi porondon, presztízsből és a föllépés biztonságában még jobban megnövekedve. (Bár ez majdnem lehetetlennek látszott.)

S Tardieu már ma, a konferencia tulajdonképpeni munkájának megkezdése napján bebizonyította, hogy ő a legerősebb akaratu, gondolatait legerélyesebben és legkönnyedebben kifejtő delegátus. A leszerelési kiküldöttek, Franciaország szövetségesei, valamint más delegátusok is, meleg üdvözléssel köszöntötték ezt az érdekes és erőteljes személyiséget, a francia politika mai vezérét.

Litvinov

Csak Litvinov maradt tüntetőleg ülve. Ennyire mégsem sülyedhet le a szovjet képviselője, hogy Franciaország polgári miniszterelnökehez leereszkedjék... Azután délután megkezdődött a leszerelési konferencia új palotájában az általános politikai és általános politikai részéről gróf Apponyi Albert, Romániát Ghica külügyminiszter képviselte.

Már a terem külső képe is nagyon szép volt. A nap sárga reflexe játszott a falakon, a fő felé néző függönnyel ellátott hatalmas ablakon keresztül, a Lac Léman tulsó halmait láthatták a delegátusok, a hol a tavasz boldog színei ébrednek. A víz felett egy-egy fehérén lengő vitorlás siklik, a körülötte viháncoló sárlányok szállódnak és csábitják a terem zsúfolt hallatóságát egy kis szabadságra és mozgásra. Az első sorban egy szelíd őszhajú ur ül, Victor Marguerite, a kiváló francia regényíró feleségével, mögöttük egy lenyírt haju, katona zubbonyos férfi jegyzet, Radek, a híres kommunista újságíró. A nagy szorongás miatt csöpp legsem jár a teremben és szinte beszívhatatlan a füst, amelyben alig lehet gondol-

kozni...

Henderson elnök, aki súlyos betegsége után nagyon nehezen nyeri vissza az erejét. Lesir róla hogy lelki bánata van. Első javaslat: Benesi ajánlja a bizottság elnöködjének, aki a leszerelést előkészítő bizottság munkájában őt esztendőn keresztül élénk munkát fejtett ki és jól kiismeri magát a leszerelési technikai kérdéseiben. Benesnek láthatóan fáj, hogy nem ő lett a bizottság elnöke, hanem Henderson, mégis némi elégtételt szolgált, hogy annak legalább előadójának választották és néhány rövid pattozást mondattal megígért, hogy teljes pártatlan lesz.

Henderson

Az első szónok Sir John Simon, a brit birodalom külügyminisztere. — Nemes előkelőség puritánság és higgy meg gondolatok jellemzi fellépését és minden szavát. Ő a bizottság munkájának alapjait a leszerelést előkészítő konferencia öt évi munkájának gyümölcsét.

Sir John Simon

az ugynevezett projet de convertiont javasolja és javaslatát nagyon élénk perdelésű vita követte.

Barátságosan hangzó felszólalások mö-

Egy eset a sok közül

Nyugdíjat még egy banit sem kapott, de az adóért már árverezni akartak

Nagyvárad, március 1.

Az adóhivatalok tekintetnélkülisége kezd már minden emberileg eltűrhető határon túl menni. Azt már régen megszoktuk, hogy az adókövetésnél nem veszik alapul az adófizető tényleges fizetőképességét és egzisztenciáik ezreit teszik tönkre a drákói követésekkel. Ujabbán az is kezd divattá válni, hogy egyugyanazon adót kétszer is behajtsák,

sőt — különösen nyugdíjas tisztviselőknél — már arra is akad példa, hogy az adóhivatal, amely hónapokon következően megtagadja a nyugdíjjarandóságok kifizetését, arra az időre is előre elrendeli az árverést, amelyre még nem is kapta meg jarandóságait a nyugdíjas. Ilyen felháborító eset miatt játszódtott

gúl kibujnak a nagy nemzeti ellentétek. Meglepő mozzanat volt Tardieu előretérése, hisz a leszerelési konferencia egész általános vitája folyamán Franciaország csak leszerelési tételének védelmére szorítkozott. Nadolny német delegátus (ankarai nagykövet), Litvinof, Matsudaira japán és gróf Ugo Cavallero tábornok, olasz delegátusok felszólalása után Apponyi Albert gróf tapintatos és bölcs közbelépése megmentette a szituációt. — Apponyi feszült figyelem közben azt tanácsolta, hogy ne kezdjék meg már a konferencia kezdetén az elvi ellentétek tusáját, hanem óriási felelősségük tudatában igyekezzenek inkább áthidalni a különbségeket.

Apponyi

Litvinofot csak a sötétkeretes szemövegű, görög orru, török külügyminiszter Tévfile Rusta bey támogatta, aki az orosz külügyi népbiztost beszédében „mon cher Ami”-nak nevezte. Litvinof és Tardieu közt is volt egy kis szócsata, amelyben a szellemes és ironikus Tardieu maradt fölül. Litvinofot a francia miniszterelnök „szaván fogta” és olyan program bemutatására kényszerítette, amely „általános, teljes és azonnali leszerelést” kíván, egyben azonban biztosítja az államok egyenjogúságát is a szabad fegyverkezéshez. Hogy hogyan gondolta ezt az orosz népbiztos, azt majd legközelebb ő fogja kifejteni, ha tudja.

Seidner Imre

Holnap statáriális bíróság ítélik Tichy Árpád, a ráckeei gyilkos felett

Budapest, március 1.

Tichy Árpádot, dr. Miklós Zsigmond ráckeei közjegyző bestiális gyilkosát ma átadták a statáriális bíróságnak, amely holnap fog felette ítélni.

Tudvalevő, hogy Tichy a gyilkosság miatt még nem került volna rögtönítélő bíróság elé, miután nem használt revolvert, hanem baltával végzett áldozatával, ellenben felgyújtotta a közjegyző lakását és ezért gyújtogatás miatt esik statáriális törvények alá.

A bíróság a holnapi nap folyamán már meg is hozza ítéletét, amely minden valószínűség szerint halálra fog szólni.

A nagyváradai tábla elvi jelentőségű döntése a városi takszak ügyében

Nagyvárad, március 1.

A nagyváradai ítélőtábla ma dél előtt megtartott tárgyalásán a városi adófizetőket igen közérdeklő elvi jelentőségű döntést hozott Incze Lipót nagyváradai gyáros városi illeték-ügyében. A városi adókövető bizottság horribilis taxákat vetett ki a gyárosra, aki felebbezett, de a városi taxafelebbezési bizottság a mérséklés helyett árverést rendelt el ingatlanaira és autójára. A gyáros az ítélőtáblához fordult, amely ma úgy döntött, hogy a városi bizottság határozatai még nem jogerős ítéletek és ezért felebbezésnek van helye velük szemben. A tábla azonnal intézkedett is, hogy a város foglaltsát hatálytalanítsák és a gyáros adókövetését vegyék revízió alá

Hírek

EUROPA

Két dagadt és véraláfutásos elborult szemével mered száz év óta a ködlő semmibe.

És hiába táncol akár 3 tucat kéjutazó jenki milliárdos fölébön a „Graf Zeppelin”-en és hiába gyújtja fel Marconi Genuából egész Ausztráliát és hiába fogtak kinjukban kezét kutyamacska Brüning és Laval és hiába jelent a genfi rádió nyarat Kingsbayból és Oránból havat sőt!

hiába a száztonnánként meglapuló arany Párizs, Newyork, Zürich páncél és vasbeton erődjét alatt; Mégis kísért az elmúlásnak árnya.

És hiába Chaplin hiába Einstein hiába Steinach hiába Sham és hiába minden.

A végzet keze babrál kilincsen.

KELETI SANDOR

— Még nem döntöttek, hogy statáriális bíróság elé kerül-e a gyilkos leventeoktató. Budapestről jelentik: Beszámoltunk arról a megdöbbentő gyilkosságról, amely az egyik budai bérházban történt, ahol Boros István leventeoktató agyonlőtte sógorát, dr. Eperjessy István székesfővárosi tanácselnököt, amiért ez éjszaka háborgatni merie azzal, hogy telefonján orvosi segítséget akart hívni nagybeteg feleségéhez. Boros, kihallgatása alkalmával, közömbösen mondja el a gyilkosságot, azonban nem tudja pontos magyarázatát adni, hogy azt miért követte el. Valószínűnek tartják, hogy az egyébként is furesán viselkedő Boros súlyos idegbeteg, éppen ezért még nem döntöttek, hogy statáriális, vagy pedig rendes bíróság elé utalják-e. A nagybeteg Eperjessy, amióta meghallotta, hogy férjét megölték, válságos állapotba került és az orvosok injekciókkal tartják benne az életet.

— Újabb kavargás a Hargita vasöntő körül. A csikszereadi Hargita vasöntődével kapcsolatban írott híreinkre és cikkeinkre a vasöntőde megvádolt igazgatói, Moldován J. és Popescu V., terjedelmes helyreigazító nyilatkozatot küldtek be, amelyet nem közölhetünk le teljes egészében, mert nem felel meg a sajtótörvényben előírt formáknak. A „másik fél meghallgatása” elvének alkalmazásával azonban közöljük, hogy a beküldött nagy nyilatkozatban a két fentemlített igazgató visszonzádakat emel a feljelentő Hargita bank ellen, azt állítva, hogy a törvénytelenéget nem ők, hanem a bank követte el s emiatt már meg is tették a bünyádi feljelentést a Hargita-bank, valamint ennek igazgatói, Comaniciu és Vasu dr. ellen, akiknek kezén szerintük eltűnt a banknál őrzött 1 millió 100 ezer lej értékű magánvagyon a nélkül, hogy erről a jogos tulajdonosok, J. Moldován és V. Popescu tudomással bírtak volna.

Erőt a munkához táplálékainkból merítünk. Minél töményebb, minél könnyebben emészthető, annál jobban változik át energiává. Ilyen koncentrált, jóízű, könnyen emészthető, erősítő tápszer az Ovomaltine.

— Revolverrel akarta visszatérésre kényszeríteni elvált feleségét. Temesvárról jelentik: Siklotán János 49 éves sofőrt folytonos részeskedése miatt elhagyta a felesége. Az asszony a Neptun fürdőben kapott alkalmazást és férje nélkül igen szépen biztosítani tudta a megélhetését. Kedden Siklotán János részegen elment a Neptun fürdőbe és arra akarta rábírní az asszonyt, hogy térjen vissza hozzá. Amikor aztán szép szóval nem tudott hatni volt feleségére, revolvert rántott és rövid ideig tartó izgalmas fenyegetőzés után kétszer az asszonyra lőtt. Szerencsére egyik golyó sem talált. A lövöldöző férjet a fürdő személyzete fogta le és adta át a rendőrségnek. Szándékos emberölés címén indult meg ellene az eljárás.

— A has teltsége májtájéki fájdalom, emésztési nehézségek, gyomorbélhurut és sárgaság a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által megszüntethetők és az agy, a szem, a tüdő, vagy szív felé irányuló vértódulások el-lensúlyozhatók. Gyomor- és bélspeciális-tel igazolják, hogy a Ferenc József vizet, különösen az ülő életmód következtében jelentkező bajoknál, nagyon kedvező eredményeket érnek el. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Földbirtokot vett a lopott pénzből. Nagybanjáról jelenti tudósítónk: Özv. Véső Sándorné, a nemrégien elhalt rokona örökségéből nyolcvanezer lejt szekrényében őrzött. Néhány nappal ezelőtt az öreg asszony belenézett a szekrénybe és remülten állapította meg, hogy a nyolcvanezer lejt szekrényéből kilopták. Azonnal jelentést tett a csendőrségnek, amely elsősorban is Vésőné cselédjét, Enyedi Katalint hallgatta ki, aki rövid vallatás után elismerte, hogy anyja biztatására husz ezer lejt vett ki a szekrényből. A csendőrség azt is megállapította, hogy Enyedi Katalin a legutóbbi időben földet vásárolt, amihez sovány fizetéséből pénze nem lehetett. A cselédleány tagadja még, hogy a további hatvanezer lejt is ő lopta volna el, de a bizonyítékok ellene szólnak.

— Robbanás a nagykarolyi villamosmű gépházában. Nagykarolyból jelentik: A nagykarolyi villamosmű gépházában robbanás történt. Az egyik négyszáz lóerős motorhoz tartozó vezetékben felrob-bant a süritett levegő, mert a vezetékbe olaj került. A robbanás olyan hatalmas erejű volt, hogy azt Nagykarolyi legátó-vább részében is hallani lehetett. Az emberek riadtan szaladtak ki házaikból és csak akkor nyugodtak meg, mikor megtudták, hogy a villamosmű épületében történt a robbanás, de károkat nem okozott. A vezetékcsövet hamarosan kipótol-ták úgy, hogy a villamosmű újra ren-de-sen szolgáltat hat áramot. Emberéletben kár nem történt.

— ELOFIZETŐINK kísérjék figyelemmel a címkéjükön feltüntetett lejáratot! A lap zavartalan expedíálása érdekében gondoskodja-nak idejében a lejárt előfizetés megújításáról s ha akár postán, akár megbízottunk útján megújították az előfizetést, figyeljék meg, hogy 8 napon belül az új lejárát szerepel-e a címkén.

DIVAT

Francia nő lapu szíj felszereléssel.

— Egy iparos hatvanéves jubileuma. Bohnert István temesvári bádógosmester szombaton ünnepelte meg nyolcvanadik születésnapját és hatvanadik évét annak, hogy önálló mester lett. A temesvári ipari munkaadók szindikátusa és az ipartestület ez alkalommal bankettet rendeztek, amelyen a hatóságok képviselői is megjelentek. Számos felköszöntő hangzott el és a szónokok mind szeretettel ünnepelték a szorgalmas munkában megőszült iparos. Szeretettel jeleképpen egy kovácsot ábrázoló nagy ezüst szoborral ajándékozták meg Bohnert Ist-vánt, akinek a munkaadók szindikátusa ezenkívül a főmesteri címet is adomá-nyozta és az erről szóló oklevelet is át-nyújtották neki.

— Időjárásjelentés. Budapestről távira-tozzák: A Meteorológiai Intézet jelenté-se szerint délnyugatról felmelegedés, he-lyenként még kevés havazás várható.

— FÖLDI MIHALY: KADAR ANNA LEL-KE c. regénye iránt már megjelenése előtt mindenfelől páratlan volt az érdeklődés, ami nem esoda, mert hiszen ez a merőben új han-got megszólaltató, meglepő meséjű regény a Pen Club világdíjának egyhanguan megsza-vazott magyar jelöltje. A könyv ára 204 lej, vidékre portó 20 lej. Kapható a Brassói La-pok könyvosztályában.

— Külön szindikátust alakítottak a csiksmegyei ügyvédi kamara tagjai. Tu-dósítónk jelenti: A csikszereadi ügyvédi kamara közgyűlést tartott, amelyen igen érdekes és jellemző határozat született. Elhatározta a közgyűlés, hogy a Kamara keretén belül szindikátust alakít, amely-nek pénztárába minden ügyvéd köteles lesz befizetni bármilyen magánokirat szerkesztési honoráriumát A befizetett összeg hatvan százalékát a befizető visz-szakapja, 20 százalékát a tagok között osztják fel, 15 százalékát a Kamara kebe-lében alakult segélyegyesület céljaira fordítják, a fennmaradó öt százalékot viszont a szindikátus adminisztrációs céljaira tartják vissza. A szindikátus működése felett a Kamara mindenkori vezetősége gyakorolja az ellenőrzést. Ha valamelyik tag a határozatokat kijátsza, első ízben dorralásban részesül, másod-izben 10 ezer lejig terjedhető bírságot kell lerónia, harmadizben ideiglenes ki-zárás, negyedszer ismétlődő esetben pe-dig végleges kizárás lesz a büntetése.

Nagy ijedelem a brassói állomáson

Brassó, március 1.

Kedden délután félháromkor nagy riadalom támadt a brassói állomáson. A negyedik vágányon óriási tűz keletke-zett és

fekete füstgomolyag borította el az egész pályaudvart.

A lángok még a városban is látszottak és az a hír terjedt el, hogy az állomás épülete ég. Teljes készültséggel rohogott ki a tűzoltóság. A tűz valóságos alagutat alkotott az egyik pillanatban és akkor látni lehetett, hogy csak a földön elterü-lő fekete-barna massa ég, amely nem volt más mint nyersolaj ami az egyi-vagonból folyt ki.

A tűz szinte egy félóraig lángolt hatal-mas lobogással és az állomás egész sze-mélyzete segédkezett a tűzoltóknak, csak így sikerült a tüzet megfeszített munkával eloltani. A kár jelentékeny.

— Lupu dr. is telket vesz a Gyilkostó mellett. Tudósítónk jelenti: A Gyilkostó környékének nagyszabású üdülőteleppé váló kifejlesztése sikeresen halad előre. Az ország minden részéből naponta ha-lommal érkeznek telekigénylések a gyergyószentmiklósi bizottsághoz. Leg-utóbb Lupu dr. volt miniszter kért és kapott telket a tó közelében. Ugyanak-kor Vasile Dobra munkaügyi ministe-riumi vezérigazgató is bejelentette a te-lekvásárlási szándékát. Nagy érdeklő-dés nyilvánul meg az orvosok körében is. Felmerült ugyanis az a terv, hogy sza-natóriumot állítsanak fel ezen a nagyon egészséges és természeti szépségekben bővelkedő helyen.

— Az ügyészség előzetes letartóztatás-ban tartja az újfalusi plebános álarcos támadóit. Tudósítónk jelenti: A gyer-gyóújfalusi plebános Gáspár János ellen elkövetett álarcos banditátamadás porul-járt tetteseit átadták a csikszereadi ügyészségnek, amely az előzetes letar-tóztatásról szóló végzést megerősítette. Egyelőre csak Oláh János, Gál Márton, Tatár János és Biró András vannak az ügyészségi fogházban, mert Bartalis An-drás körözése mostanáig nem hozott eredményt.

★ GRETA GARBO mai premierje általá-nos érdeklődést kelt városszerte. Egy év után kerül ismét a közönség elé Greta Garbo, nagy koncepcióval felépített és zseniálisan megrendezett mesterműve. — „Romance” az új Garbo-film, melyben a filmművészet koronázatlan fejedelme egyik legszebb és legra-gyogóbb alakítását nyújtja a Romance-ben. A Garbo-rajongóknak ma ismét ünnepélyük lesz a brassói Modern Mozgóban. (e)

— MAGYAR FALU-ESTELY BRASSÓBAN. Mint már megemlékeztünk róla, a Brassói Székely Társaság tervbe vette a brassómegyei magyar falvak kulturájának bemutatását és e célból március hó 13-án, vasárnap este 8 órai kezdettel Brassóban, az Iperegylet nagy-termében estélyt rendez, melyen Krizba köz-ség dalárdája és műkedvelői lépnek a brassói közönség elé. Az érdekes vállalkozás iránt megverszte nagy érdeklődés nyilvánul meg és minden magyar körben nagy tetszést vál-tott ki az a szép törekvés, mely a magyar falvak népének kulturális fejlettségéről kíván tanubizonyságot szolgáltatni. A Székely Tá-rsaság megtette az előkészületeket, hogy az es-tély sikerét minden tekintetben biztosíthassa. A derék krizbai műkedvelők és dalosok is lá-zas buzgalommal készülnek, hogy bemutat-kozásuk eddigi jó hírnevüket növelje. A je-gyek árusítása a napokban megkezdődik. Elő-jegyzéseket a Székely Társaság vezetősége, (Szele Béla dr. ügyvédi irodája és Szabó Bé-ni képviselő lakása) már most elfogad.

Társaság

1932. március 1.

Zürich (nyitás): Berin 122.85, Amszter-dam 207.80, Newyork 516.25, London 1798, Páris 20.51, Milánó 26.80, Prága 15.29, Budapest —, Belgrád 905, Bukarest 307, Varsó 57.85, Bécs —.

BRASSO „Modern Mozgó”

Telefon 518

MA, KEDDEN SZENZÁCIÓS PREMIER!

Greta Garbo: „Romance”

Vilásláder — Különleges hangosfilmstúter.

Ma, kedden d. u. 3-5-ig 10-15 lej.

MATINÉ „O'csége a szerelem” Nagy Ka.o-val és Frau Lederer-rel.

jön!! „Bräutigamswitze” Eggert Mária első né-met filmoperettje.

EUROPA BAR-ban

BRASSÓ

MINDENKI JÓL ÉRZI MAGÁT

ÉS KACAG

VÁRADI komikuson és FREDY afrikai Jazzen.

GIDALI karmestert már úgy ismeri a közönség, hogy nem is kell dicsérni. A többi számok is mind ELSŐRANGUAK

— **Üngyilkos harangozó.** Hetvenéves korában tegnap délből végetvetett életét Illyés Lajos, a brassói református templom harangozója. Illyés Lajosnak néhány évvel ezelőtt buskomorságba esett a felesége és az annyira hatott a szerencsétlen öregember idegeire, hogy lelkiileg maga is összeroppant. Tegnap délből, amikor pillanatra egyedül maradt Kőbánya-utca 2. szám alatt levő szobájában, a hetvenéves ember felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, már halott volt.

— **Halálos parasztpárbaj az ivóban.** Temesvárról jelentik: A Temesvár közelében fekvő Mosuiza községben véres parasztpárbaj játszódott le. Az ujoncok bált rendeztek, amelyre iddogni elment Tismonariu Mihály 32 éves parasztagazda is. Itókázás közben egy kis időre belépett a táncterembe is, de aztán visszatért az ivóba boréhoz. A bál egyik rendezője, Carculeanu Miklós azon a véleményen volt, hogy a belépődját Tismonariu is fel kell hajtani, a gazda után ment tehát és felszólította, hogy fizessen 20 lej. Tismonariu nem akart fizetni, hiszen ő nem táncolt, csak éppen megnézte a táncolókat. A nézeteltérésből vita majd veszekedés fejlődött ki, amelynek során Carculeanu előkapta csizmája mellől a kést és a gazda hasába szúrta. Ugyanakkor azonban Tismonariu is előkapta a revolvert és lőtt. A golyó Carculeanu szívébe fúródott és nyomban megölte. Tismonariut súlyos sebével kórházba szállították, de már nem lehetett segíteni rajta: néhány óra múlva kiszenvedett.

— **ERDÉLYI TÖRTÉNETE.** Irta dr. János Benedek. A szerző utasításai szerint kiadása rendezte Gyallay Domokos. Az erdélyi magyar szellemi élet a maga elárvultságában nagyon nélkülözte Erdélyi történeti műkincsét. Dr. János Benedek történeti munkássága nem szorul méltatásra: Nemcsak tudós volt ő, hanem bölcs a szó legnemesebb értelmében. Ez a magyar bölcsesség birtoka minden munkáját. A könyv ára 80 lej és a Brassói Lapok könyvtárában kapható.

— **Marosvásárhelyi hírek.** Tudósítónk jelenti: A törvényszék Emericus György Idecs községbeli gazdát uzsoráért 8000 lej pénzbüntetésre ítélte és 15 ezer lej kamattal visszafizetésre ítélte. A belügyminiszter a nyáradszeredai községi tanácsot feloszlatta és interimárbizottságot nevezett ki amelynek elnöke Kacsó István volt bíró lett. — A törvényszék Hendel György pékmestert tíznapi elzárásra és ötszáz lej pénzbüntetésre ítélte, mert régi és a forgalomból kiment kenyérbélvegeket használt. — A sziguranca tovább folytatja az ifjúságok-letartóztatásokat. Tegnap letartóztattak négy munkást, ma pedig újabb ötöt vettek őrizetbe, mert állítólag gyűlést tartottak és a március elseji vörösnapra tettek előkészületeket. — Az interimárbizottság ma rendeletet adott ki, amellyel a vágó-

hídi taxákat jelentékenyen leszállítja. — A Kereskedő Társulat ma tartotta rendes évi közgyűlését és Rosenfeld Jenő elnököt újraválasztották. A felszólalók tiltakoztak a konverzió ellen, amely tönkreteszi a kereskedőket, majd megállapították, hogy az évvégi mérleg közel tízezer lejes deficitet zárt. — A marosvásárhelyi Ügyvédi Kamara az ügyvédi kongresszust előkészítő gyűlést tartott amelyen Sebestyén Miklós rámutatott arra, hogy a konverzió az ügyvédek is tönkreteszi. Ezután megállapították, hogy kétszáz fegyelmi ügy hever az Ügyvédi Kamara előtt elintézetlenül. — Szlovákia György naszódmezei Ilavaközségbeli bíró hónapokon keresztül jogtalan taxákkal szípolozta a lakosságot. A törvényszék háromnapos fogházbüntetésre ítélte, a kolozsvári Tábla az ítéletet helybenhagyta, a Semmitörvényszék azonban a marosvásárhelyi Táblát újratárgyalásra utasította. A mai tárgyaláson a Tábla a bírót felmentette. — A Főtéren levő Tosca-áruház teljes berendezését lefoglalták hatvanezer lej házbértartozás miatt. Az üzletet ma elárverezték.

— **ELHULLOTT AZ ADÓFRONTON TEMESVÁR LEGRÉGIBB KÁVÉHAZA.** Tudósítónk jelenti: A kíméletlen és tekintet nélküli adóbehajtásnak újabb előkelő áldozata van Temesváron. Kedden délelőtt megjelent a város legregibb kávéházában, a Royal-ban, az adóvégrehajtó s miután Gombás Gyula, a tulajdonos, nem tudta kifizetni adóhátralékát, a kávéház egész berendezését társzekerekre rakatta és a piacra vitette. Csakhamar megszólalt a dob. A szomorú aktus rövidesen eredménnyel járt. Akadt vevő. A kávéház teljes berendezése, a jobb napokat látott kávéházi márványasztalokkal együtt, 16 ezer lejért cserélt gazdát. Ez az összeg az adóhivatal követelésének csak egy részét fedezi, viszont a kávéházat sikerült úgy kivezni, hogy többé rajta pénzt fölhajtani ne lehessen.

— **MESZVIZEL AKARTA KIGYÓGYITANI TUDÓBAJÁT.** Tudósítónk jelenti Temesvárról: Kedre virradó éjszaka borzalmas kínok között kiszenvedett Temesváron Lupu Elza 37 éves asszony. A halál oka annyira különös, hogy indokoltá teszi az ügyészség beavatkozását. Lupu Elza menyasszony volt. Militaru János őrmesterrel a közel jövőben meglett volna az esküvője, a szerencsétlen asszony azonban aggodalommal várta ezt a napot, mert a tüdőbaj egyre jobban elhatalmasodott rajta. Valamelyik ismerőse aztán azt a tanácsot adta, hogy igyék meszvizet, mert az igen jó ellenszere a tüdőbajnak. Lupu Elza megfogadta a tanácsot, hétfőn este megitta az előírt mennyiséget és kedden hajnalban iszonyú görcsök között kiszenvedett.

— **ARADI HIREK.** Tudósítónk jelenti: Az aradi törvényszék ma tárgyalta dr. Goldberger Emánuel orvos autóbégázási ügyét. — Goldberger még a múlt év márciusában elűtötte a vele kerékpáron szembejövő Zilinkovits Sándor tizenkilencéves mázolósegédét. A bíróság megállapította, hogy a baleset Zilinkovits hibájából történt és így az orvost fel-

mentette. — Négy fiatalember, Bakos Mihály, Bajka Miklós, Boros Gligor és Mihaleu János a tél folyamán mintegy husz lakásba betörttek. A törvényszék ma vonta őket felelősségre és Bakost két évre, Bajkát és Borost másfél évre, Mihaleut pedig egy évre ítélte.

— **Tápanyagok salakjának, bomlási termékeinek 24 óránként távozni kell a szervezetből.** Artin dragée az a szer, a mely fájdalom nélkül, biztosan és kellemesen végzi el a béltisztítást nehéz feladatát. Kérje orvosától.

— **ISMÉT KÉT LYUK A LEVEGŐBEN...** Bukarestből jelentik: Kedden délelőtt fél tízkor „lezajlott” a Lugojanu—Mares pisztoly-párbaj is, amelyet a felek a floreascai löversenytéren „vívtak” meg. Ugy Lugojanu, mint Mares egy-egy lövést adtak le a levegőbe, a miután a segédek a „párbajt” befejezeitnek nyilvánítták. Ezáltal a parlamenti boxolási affér mellékhatásai is elcsendesedtek.

— **NAGYVÁRAD VÁROSA ELÁRVEREZTETTE SAJÁT INGÓSÁGAIT.** Nagyvárad tudósítónk jelenti: Tragikomikus csattanóval végződött ma délelőtt egy árverés, amelyet a város pénzügyi hivatala rendelt el Végh Zsigmond kávé ellen. Véghnek az Apolló-bérpalotában van egy kis kávémérese, amelynek berendezése — városi tulajdon. A város azonban bizonyos taxák meg nem fizetése miatt árverést rendelt el a kávéméres ingatlanaira. Az adóvégrehajtó meg is jelent ma a kávéméresben és annak rendje-módja szerint elvágta a szomorú aktust és a berendezést elkötyavetyélte. Végh végigvárta a licitációt s akkor tárgyilagos komolysággal közölte, hogy a város igen rossz üzletet csinált az árveréssel, mert saját tulajdonát kötyavetyéltette el. Az interimár bizottság most törheti a fejét, hogy mit csináljon ezzel az elfuserált árveréssel.

— **TALÁLTATOTT.** Vasárnap délelőtt Brassóban, a Kapu-utcában találtatott egy Buldogg-kutya. (Fekete, mellén kis fehér sávval.) Közelebbit e lap brassói kiadói hivatalában.

— **Sportolók nátha, influenza kellemetlen-ségeitől menekülnek, ha Anacot mestertől szopogatnak.** Egy fiola ára 37 lej.

Sport

Elgáncsolták aromániai professzionista labdarugó szövetségét

Temesvár, március 1.

A romániai professzionista labdarugás mint szükséglet létesült alig másfél esztendővel ezelőtt. A bukaresti szövetség kezdeményezésére rövidesen elkészült az ugynevezett olasz játékosrendszer. Annakidején részletesen foglalkoztunk ennek az olasz rendszernek a furcsaságával, mely amatőrnek nevezi azon játéko-

Szállítunk a legjobb minőségben: Szőlőoltványokat, amerikai alanyvesszőket, gyümölcs- és díszfákat, rózsákat, vadoncokat stb.

sokat is, akik fizetést huznak a tevékenységükért. Tehát csak az elnevezésben van a különbség, mely azonban súlyos konfliktusokra vezethet a futballisták amatőr, vagy professzionista jellegét illetően.

Tény az, hogy a professzionizmus, valószínűleg tökéletesen következtében Romániában megbukott.

azonban a bukás előidézésében nem kis része lehetett annak, hogy a professzionista szövetség nem kapta meg a kellő erkölcsi támogatást a bukaresti sportvezérektől. Ennek az oka pedig abban rejlik, hogy a kezdeményezés a proficsapatok alakítására annakidején Temesvárról indult ki. A Ripensia volt az egyetlen profiegyüttes, természetes volt tehát, hogy a szövetség is ezekből a vezetőkből rekrutálódjék. A vezetés tehát kicsiszolt a bukaresti sportemberke kezéből, nem érdekük tehát a professzionizmust továbbra is fenntartani.

Ez adta meg a kegyelemdőfést a professzionista labdarugó szövetségnek. A bukaresti futballszövetség rendeletileg utasította a nyugati liga vezetőségét, hogy azon játékosok ügyét, akik visszaalakították az olasz játékosrendszerbe, vizsgálják ki. A rendelkezés ki nem mondott indoklása az, hogy elfoglaltak tartják a profiszövetség vezetőit, akik valamennyien a Ripensia tagjai és akiknek a volt Ripensia játékosok ügyében kellene itélkezniük.

A bukaresti legfelsőbb labdarugó fórum szemszögéből tekintve, tehát a professzionista futballszövetség Romániában megszűntnek tekinthető. Mint hatáskör nélküli szerv már csak a likvidációt hajthatja végre.

A romániai professzionizmus sirkövére rájegyezhető:

Élt másfél évet, mostohagyermek volt a hatalom birtokosainak és kimúlt a beteg olasz rendszer miatt.

Egészen bizonyos: lesz még feltámadása!

— **Unneplik a NAC csapatát.** Nagyváradról jelentik: A csaknem két hónapig tartó külföldi túráján szép sikerrel szerepelt NAC együttesének tiszteletére ma este nagyszabású bankettet rendeznek, melyre a hatóságok vezető embereit is meghívták.

DÉCEY ZOLTÁN:

137

A SIRO VÁROS

Végre észreveszik őt is és Bognár Miklós már gyöngéden tolja előre a tömzsi, pocakos ember ele, akit ő ugyan még sohasem látott, akiről nem tudja, hogy kicsoda, micsoda, de szörnyű nagy ember lehet, mert mindenki körülötte sürgő-forog, mindenki neki bókol. Annak pedig be nem áll a szája, beszél rendületlenül, vízenyős szemek kutatva fürkészik, aki szembenáll vele, jobbajával élénken gesztikulál, de hogy reszket a keze, mintha egyetlen idege sem volna a helyén és a szája szögletéből habzik a nyál...

Már ott állanak előtte és Bognár Miklós most megfogja a felemelt jobbkarját. — Kun elvtárs, egy szóra...

Az asszonyka szíve összeszorul az elfogódástól. Tehát ez a tömzsi emberke, akit ő egy látásra valami boltból kiszabadult népbiztosnak nézett, a magyar tanácsuralom lelke, életnek és halálnak korlátlan ura, egy ország sorsának az inlézője. Talán az ő urának sorsa is az ő kezében van letéve...

— Parancsoljon Bognár elvtárs...

Milyen rekedtes, szintelen, semmitmondó ez a hang. Ugyan hogyan tud gyujtani, hogyan tud lelkesíteni, hogyan tud harcba, barrikádokra, lövészárkokba vetényelni ezeket és ezeket?

— Engedje meg, hogy bemutassam magának Murányi elvtársnőt.

Feléje nyúl a hatalmas ember keze és ahogy átszorítja a kidolgozott, őt gyermeknek mosó asszonykezet, az asszony érzi, hogy a puha, elernyedt kéz izzad... és ezek a szemek... egy bazedovs szem, duvadtak és olyan semmitmondóak...

— Igen igen, már hallottam az elvtársnőről... Murányi elvtársunkat a cseh imperializmus még mindig internáltságban tartja. No, majd intézkedünk, Meg-

vannak az eszközeink hozzá...

— Igazán?... sikít fel az asszonyból a boldog öröm

— Hát persze... A mi internáló táborainkban már elég szép anyagot gyűjtöttünk össze. Magas állású tisztviselőket, akik már nem tudtak menekülni. Aztán a katonafoglyok között is van egy-két igen magas rangú. Még ezredes is akad közöttük. Persze, hogy elsősorban Murányi elvtársra gondolunk, a forradalom régi, hűséges katonájára.

Egy kis mitugrálász állott a népbiztos mellett, ritkás, göndörhajú ember, úgy látszik, a személyi titkár. Kun Béla most feléje fordult.

— Jegyezze csak fel. Holnap rögtön átírunk a Tusarnak. Követelni fogjuk az internáltak ügyének rendezését, különben repressziákkal élünk.

— És már továbbment, hogy újabb ügyeket intézzon el...

De az utca morája egyre erősödött. Az emberek türelmetlenkednek, kezdődjék a cécc...

S a közgyűlési terem erkélyre nyíló ajtóit megnyitják, a szovjetkormány tagjai, az újságírók kivonulnak az erkélyre és lentől csak úgy zug az éljenzés.

Olyan tolatkodás volt az erkélyre, már nem fért volna el, lement tehát a tömegbe. Legalább közvetlenül fogja el a lelkesülők hangulatát, amely a magasba csak vad hangzavar formájában jut, de odalenn a mélyben különböző összetevőkre boncolható. A színház lépcsőzetére kapaszkodott fel, olyan sűrűn álltak ott egymás mellett, hogy karjai egészen a testéhez szorultak. A népbiztosok kara és a kíséret levett kalappal állt az erkélyen. Garbai két hatalmas öklével a vasrácsra támaszkodott és a riadó él-

jenzésre úgy hajlongott jobbra balra, jobbján Kun Béla állt és sűrűn törülgette gyöngyöző homlokát, amelyre kegyetlen hévvel tüzött alá a nap.

Az egyik nyitott erkélyről hirtelen felhangzott az internacionálé. A színház kardalosaiból alakított alkalmi énekkar tele tudóval fujta a dalt, a tömeg pillanatok alatt átkapta és együtt énekelte a színesekkel. Az ének után újból hatalmas éljenzés dörgött, majd a legfelső lépcsőről vékony női hang erőlködött, hogy urrá legyen a hatalmas térségben, de csak méterekig hallatszott a szavakat és Pista is csak egyes sorokat tudott elkapni. A színház drámai művésznője szavalt nagy lendülettel a kollektív költő forradalmi profeciáját és amikor sikoltó hangon kiáltotta a tömeg felé:

Páris, te csárda, leszel még piros! — ujjongó ehéket zugott fel a helyeslés.

Most az erkély avatkozott a kórusba. Elsőnek Garbai beszélt. Az ezernyi népgyűlésen kintrenirozott hang diadalmasan gyűrte maga alá a teret és a tömeget és egyszerre forróna villanyozta a hangulatot. A tanácsköztársaság elnökének határozott sikere volt. Zinner bácsi, a

a Malom-utcai divatkereskedő, aki Pista mellett állott, nem sokat értett ugyan a beszédből, de ennek a hangnak a varázsa ő belőle is helyeslő bólogatást váltott ki.

Amikor Garbai elhallgatott kendők és kalapok lobogtak feléje. Most várakozásteljes csend, mindenki érezte, hogy következik a nagy attrakció. Kun Béla lépett Garbai helyébe, az erkélyen elhelyezkedett újságírók egyszerre közelebb nyomakodtak és a népbiztos igyekezett úgy elhelyezkedni az újságírók karéjában, hogy egyetlen szava se vesszen el. Két öklét a vasrácsra támasztotta, törzsével kidült a tömeg felé és a várakozásteljes csendben megszólalt:

— Proletárok!!

Nem volt ebben a hangban semmi szín, semmi szónoki erő. Rekedtes, hétköznapi hang, amely nem tribünre temett, amely nem tudott gyujtani, lelkesíteni, legfeljebb érvelni.

A megszólítás után hatásvadászó nagyobb színet. Majd a jobbkar íves gesztusra lendül:

— Ugy-e, hogy szép, ugy-e, hogy jó ez a proletárdiktatura?

Asíra (Apolló) Mozzó BRASSÓ.

MÁRCIUS 1-ÉTŐL, KEDDTŐL FUT A

„GLORIA”

című rendkívüli filmujdonság.

Főszerepben: Gusziav Fröhlich és Brigitte Helm.

Ez a film a legjobb német repülőkérdésével, a „HANSA” berlini léghajózási társaság repülőgépeivel készült.

A szünetben a legjobb amerikai humorista akrobaták szórakoztatják a közönséget. Ezek a híres akrobaták a new-yorki, londoni, párizsi, berlini, budapesti, busaresti és bécsi legnagyobb színpadokon arattak szenzációs sikereket.

Az állampolgársági törvény rejtélye

Ismét kizárták a román állam kebeléből Erdély 100 ezer hontalanját

Bukarest, március 1.

Néhány nappal azelőtt, hogy Pop Valér igazságügyminiszter benyújtotta volna az új állampolgársági törvényét, egy nagyon furcsa interpelláció hangzott el a kamara szöszékéről.

Tulcea Jonescu képviselő, a Vlad Tepes-liga egyik oszlopos tagja felment a szöszékre és kérdést intézett az igazságügyminiszterhez a készülő állampolgársági törvénnyel kapcsolatban:

— Miniszter ur — mondta a Tepes Liga tagja — olyan híreket hallottunk, hogy a kormány új állampolgársági törvényt tervez, melynek segítségével ezer és ezer idegen teljes állampolgársági joghoz jutna... Senki sem kötelezhet bennünket ma egy ilyen törvény megszárazására, miért adjunk ma román állampolgárságot azok számára, akik idáig elhanyagolták ezt a jogukat és akik idáig nem törődtek azzal, hogy románok lehessenek...

Igy, ilyen hangnemen támadta a Tepes Liga képviselője a még meg nem született állampolgársági törvényt és aztán beszéde második részében tért rá a tulajdonképpeni mondanivalójára.

— Súlyos okaim vannak annak feltételezésére, hogy egy esetleges új állampolgársági törvény paragrafusainak résén keresztül olyan egyének is román állampolgársági joghoz juthatnak, akiket idáig a román hatóságok elutasítottak ilyen kérésekkel... első sorban is Beer Ábrahám Wildermannra célozok.

A BESSZARÁBIAI MÉRNÖK
FANTASZTIKUS TÖRTÉNETE
A KAMARA PLÉNUMA
ELŐTT...

— Ismerik önök Beer Ábrahám Wildermann történetét? — tette fel a kérdést a Tepes Liga képviselője — hallgassanak végig türelemmel, mert ennél érdekesebb, fantasztikusabb történet aligha hangzott még el erről a szöszékről...

Beer Ábrahám Wildermann vegyész-mérnök a párisi vegyes román-német bíróság előtt pert indított Hugo Stinnes ellen 960 millió lej kártérítés erejéig. A bíróság előtt felmutatott egy állampolgársági bizonyítványt, mely szerint a besszarábiai Chilia-Noua községben született és így mint román állampolgár teljes joggal perli a német Stinnes Hugót, a vegyes román-német bíróság előtt. A per 1921-ben indult meg és lehetséges, hogy Beer Ábrahám Wildermann talán meg is nyerte volna 960 millió lejt, ha öt évvel később, tehát 1926-ban a belügyminisztérium által kiadott dekrétum meg nem semmisítette volna a vegyész-mérnök állampolgársági bizonyítványát.

Az történet ugyanis, hogy a belügyminisztérium rájött arra, hogy Beer Ábrahám Wildermann nem a besszarábiai Chilia-Noua községben született, hanem Odesszában és mielőtt a párisi vegyes román-német bíróság előtt kereste volna igazságát, előzőleg a német bíróságok előtt perelte Stinnes Hugót és miután a német bíróságok elutasították keresetével, bizonyára valamilyen ügyes német ügyvéd adta azt a tanácsot a vegyész-mérnöknek, hogy próbáljon román állampolgárságot szerezni és így ügyét megegyezően letárgyalathatja a párisi nemzetközi bíróság előtt. Besszarábiában nagyon sok Wildermann nevű familia él, tehát a vegyész-mérnök kikeresztetett egy besszarábiai falut, ahol néhány ilyen nevű familia él és beszerzett magának egy román állampolgársági bizonyítványt. De a belügyminisztérium rájött a svindlre, megsemmisítette a hamis állampolgársági bizonyítványt. De Beer Ábrahám Wildermann nem adta fel a harcot, pert indított a belügyminisztérium ellen a visszavont állampolgársági bizonyítvány miatt.

A per a bukaresti tábla előtt indult meg 1926-ban és e perben először Beer Ábrahám Wildermann győzött. A belügyminiszter a Semmitőszékhez felebbezett, mely hosszas tanácskozás után kimondta, hogy

Beer Ábrahám Wildermann sohasem volt és jelenleg sem román állampolgár és így nincs jogában a párisi román-német vegyes bíróság előtt román állampolgárként jelentkezni.

A vegyész-mérnök a határozat ellen felelőszéssel élt, melyet ugyancsak a Semmitőszék tárgyalta és tavaly júniusban hirdették ki az ítéletet, ahol megerősítették az első határozatot is és újra kimondták, hogy Beer Ábrahám Wildermann nem román állampolgár. A vegyész-mérnök még most sem adta fel a harcot. Egy

újabb revíziós kérelmet nyújtott be a hozott határozatokkal szemben és a Semmitőszék most már harmadikban hozott határozatot, Beer Ábrahám Wildermann kérését megint elutasították és így harmadikban szögezték le, hogy a vegyész-mérnök nem román állampolgár.

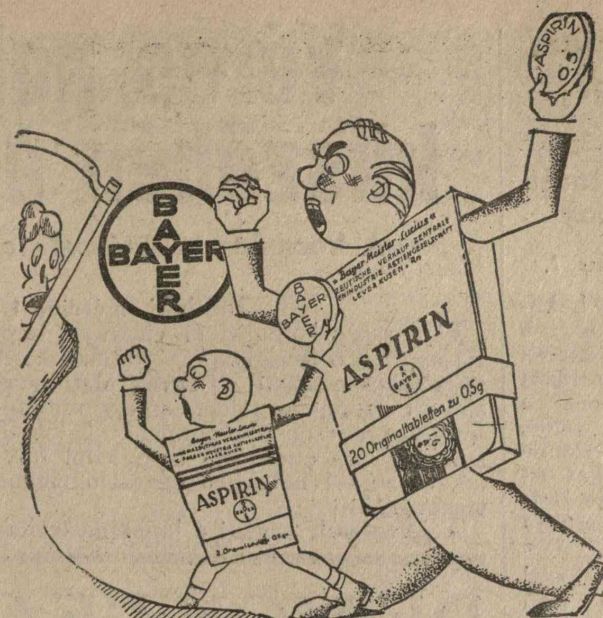
A párisi nemzetközi bíróság elnöke pontosan tíz évvel azután, hogy Beer Ábrahám Wildermann megindította a pert, tehát 1931 június 11-én hivatalos átiratot küldött a román belügyminisztériumnak, hogy tulajdonképpen mi van Beer Ábrahám Wildermann állampolgársági ügyével, nyílt és határozott választ kért arra a kérdésre, hogy a román állam állampolgárának tartja-e a besszarábiai mérnököt vagy sem?

A román belügyminisztérium azonnal válaszolt:

— Beer Ábrahám Wildermann nem tekinthető román állampolgárnak... az állampolgársági bizonyítványát megsemmisítették... a Semmitőszék három ízben is elutasította a mérnököt kérésével... és így Beer Ábrahám ügye nem tárgyalható a párisi vegyes román-német bíróság előtt...

*

Igy, ilyen előzmények között ült össze decemberben a párisi vegyes román-német bíróság. Az eredmény nem lehetett kétséges, de amikor a bíróság elnöke ki akarta hirdetni az eredményt, felállt Popescu Bion, a bírósághoz delegált román megbízott, felmutatott egy Bukarestből érkezett táviratot és kérte a tárgyalás elhalasztását.

ASPIRIN

tabletták reuma, nátház és fofájás ellen, csak is eredeti csomagolásban, 20 és 2 tablettával.

gyalás elhalasztását.

Kiderült, hogy Titulescu, Románia londoni követe vette kezébe a Beer Ábrahám Wildermann ügyet. A londoni követ táviratot küldött a bukaresti külügyminisztériumba és onnan kérte a párisi vegyes román-német bírósághoz delegált román megbízott intervencióját a tárgyalás elhalasztására.

Ez megtörtént. És így Beer Ábrahám Wildermann ügye még mindig függőben van a párisi bíróság előtt.

*

Nagyjában ezeket mondotta el a Vlad Tepes-liga képviselője a parlament szöszékéről. Beszéde végén annak a gyűlésnek adott kifejezést, hogy az új állampolgársági törvény talán módot nyújt Beer Ábrahám Wildermann számára, hogy azt az állampolgársági bizonyítványt, melyet a román állam tíz esztendőn keresztül következetesen megtaga-

«Ujj» akarsz húzni velünk,
gonosz nátha?
Nem illanz el tüstént?
Azt gondolod: fátha?
«BAYER» jó s te rögtön
otthagysz a színt,
mihelyt megpillantod
a csodás ASPIRINT!

Tardieu francia miniszterelnök körtárgyalása a leszerelési konferencia delegátusaival

Genf, március hó 1.

A leszerelési konferencia eddigi ülésin és a főbizottság tárgyalásain minden formalitásnak nevezhető kérdést tárgyaltak és alaposan megvitattak, beleértve az egyezménytervezet sorsát is. Eppen ezért a leszerelési konferencia üléseit néhány napra szüneteltetik, hogy időt nyerjenek döntő fontosságú tárgyi kérdések megbeszélésére is.

Ennek tulajdonítható, hogy Tardieu francia miniszterelnök, aki Genfből Párisba utazott, hétfőn ismét megjelent Genfben és tanácskozásokat folytatott Benes csehszlovák, Grandi olasz külügyminiszterrel és Nadolny német nagykövettel, majd az osztrák, a magyar és a bolgár delegáció vezetőivel. Tardieu tanácskozásairól hivatalos jelentés, vagy nyilatkozat formájában semmi sem szüregelt ki a nyilvánosságra.

Abból a tényből azonban, hogy a francia miniszterelnök a legyőzött államok képviselőivel is személyesen folytatott beható eszmecsere, és abból, hogy ezek a megbeszélések a legkövetkezőbb diszkreció jegyében zajlottak le, a leszerelési konferencia köreiben arra követke-

zetnek, hogy az egyenjogúság kérdésének megoldásáról volt szó. Ismeretes ugyanis Franciaországnak az az álláspontja, hogy a biztonság elvéhez mereven ragaszkodik, annyira mereven, hogy a leszerelésben való egyenjogúság elvéről hallani sem akar a békeszerződések rendelkezéseire való hivatkozással. A konferencia köreiben tehát arra következtetnek, hogy Franciaország mégis megoldást keres. Egyelőre a nagyjelentőségű kérdés megoldására tett előterjesztések ismeretlenek.

A leszerelési konferencia ugynevezett 12-es bizottsága a távolkeleti kérdés miatt tegnap, hétfőn a népszövetségi tanács rendkívüli ülése miatt szintén tanácskozássra ült össze.

Lapzártakor érkezett telefonjelentés szerint Tardieu francia miniszterelnök tovább folytatta megbeszéléseit és kedden délelőtt újra tanácskozott a magyar és osztrák delegáció tagjaival, valamint a kisantant államok megbízottaival. Tárgyalásaiból arra következtetnek, hogy a keleteurópai államok gazdasági együttműködéséről szerzett közelebbi információkat.

Uj jelszó:

Románosítás, amely a magyar gavalériára építi terveit

Nagyon érdekes gyűlési tartottak a csikmegyei állami tanítók

Csikszereda, március 1.

A csikmegyei állami tanítók két napig tartó gyűlést tartottak Csikszeredában. A gyűlés kimondott célja az volt, hogy az összegyűlekezett tanfőriak vizsgálat tárgyává tegyék az eddigi székelyföldi kultúrónas oktatás eredményeit, illetve eredménytelenségeit, megkeressék az oktatás oktatás eddigi csődjének okait és aztán rámutassanak, ha lehet, azokra az utakra és eszközökre, amelyekkel több eredményt lehetne elérni a románosítás érdekében, mint amennyit az eddigi erőszakos eszközökkel elértek.

A gyűlés és az azokon elhangzott be-

szédek mindenképpen figyelemreméltóak és jelentőségűek. És figyelmeztetőek is úgy a románság, mint a magyarság felé.

Először a különböző szakosztályok ülészektek. A tulajdonképpeni nagygyűlést nyitotta meg Chele csikszeredai iskolaigazgató, a csikmegyei állami tanítók egyesületének elnöke. A megnyitó beszéd után mindjárt Dinu Stolojan vármegyei prefektus emelkedett szószárra és tartott nagy beszédet, mintegy külön is kihangsúlyozva személyével azt, hogy ezt az ügyet nem pusztán közoktatási, hanem politikai tényezőnek tekinti. A prefektus

ismertette a román egység létrejöttét, a mely szerinte kizárólag a regátiak műve és érdeme, bár ezt utóbban nem akarták elismerni. Aztán körülbelül a következőket mondotta még: A szájhösködés nem igazi hazafiság s ezt jegyezzék meg jól a tanítók. Nem szájjal, hanem tettekkel kell dolgozni. A kultúra terjesztése terén nem hasznos az erőszakoskodás, mert ez kétélű fegyver. Nem szabad megfélemlézni az Osztrák-Magyar Monarchia sorsáról. Ott is az erőszak érvényesült s az eredmény ennek a régi történelmi egységnek a felbomlása lett. A román tanítók becsülik meg a velük együttélő kisebb-nagyobbakat, bánjanak velük emberségesen, ne gondoljanak bosszúra a múlt miatt, hiszen az igazság az, hogy a múltban sem a magyarok uralkodtak. Ő, a prefektus a magyart gavalér embernek ismerte meg, mivel ha jól bánunk, hajlíthatóvá válik. Ezt a gavalériát kell a román szempontok érvényesítése irányában kihasználni, mert így hamarabb el lehet érni a kitűzött „cél”.

Ciolan brassói inspektor a székelyföldi állami tanítók magas hivatásáról beszélt. Nyomatékosan és sokszor emlegette ő is a kitűzött „cél”, ami természetesen a románosítás. Chirca Péter tanfelügyelő kitartásra buzdította a tanítókat s annak a reményének adott kifejezést, hogy az eredmény most már nem várható sokáig magára. Vlad görög-katolikus lelkész azt panaszkodott fel, hogy a görög-katolikus vallás a székely vidékeken sokat veszített nemzeti jellegéből és erejéből. A tanítószág egyik nagy feladatát ennek a nemzeti jellegnek és erőnek a visszaállításában látja. Neki is az a nézete, hogy ki kell használni azt a magyar gavalériát, amiről a prefektus beszélt. Vlad lelkész beszéde egyébként arról is bizonyosságot tett, hogy a konkordátumot vagy nem ismeri, vagy nem nagyon törődik vele.

Figyelemreméltó volt Spiru Teodor liceumi igazgató beszéde is. Spiru Teodor azt fejtette, hogy ezen a területen kifejlődött és virágzó magyar kultúrát kell felvennie a románságnak a harcot. Ez a harc pedig jól fizetett és derekasan felkészült román tanítók kart igényel. Végül elhatározta a gyűlés, hogy a csikmegyei tanítók részére szanatóriumot és ott-hont fognak vásárolni.

A békeszerződés a székelységnek egyházi és kulturális autonómiát ígért, sőt biztosított. Ilvesmiről ezen a tanítói gyűlésen nem volt szó. Ez a tanítói gyűlés a meglevő magyar kultúrának a román nemzeti érdekek szerinti átfestésén, átalakításán töprengt. A magyar kultúra megtartása, vagy éppen továbbfejlesztése román nemzeti szempontból nem lehet célkitűzés.

A székely autonómiára vonatkozó jog érvényesítése egyre halaszthatatlanabb szükségessé válik.

Két havi fogház, mert — baloldali lapot terjesztettek

A Szemlét és a Tömegkultúrát
terjeszteni bűncselekmény

Szatmár, március 1.

Jeremiás Imre, Zemler Mór és Lakatos Lajos azzal vádoltan állottak a szatmári törvényszék büntetőtanácsa előtt, hogy lázító tartalmu röpiratokat terjesztettek. A vádirat szerint ennek a három fiatalembernek az volt a bűne, hogy a Nagyváradon megjelenő Szemle és Tömegkultúra című folyóiratokat ismerőseik és barátaik körében terjesztették, árusították és ezekre a folyóiratokra előfizetést gyűjtöttek.

A váddal szemben a vádlottak azzal védekeztek, hogy a terjesztő ellen nem léphet fel a bíróság, mert hiszen, ha valami megjelenik, azt engedélyezték és az illető folyóiraton a szerkesztőnek és kiadónak neve is rajta van. A folyóirat tartalmáért tehát azok felelősek és azok vonhatók bünvádi eljárás alá, akik a folyóiratot jegyezték.

A bíróság a vádirat felolvasása után, — tekintettel arra, hogy a lázító röpiratok cikkei is felolvastatta — zárt tárgyalást rendelt el. A zárt tárgyalás folytatása után nyílt tárgyaláson hirdette ki az ítéletet, amely szerint mindhárom vádlottat egyenként 2-2 havi fogházzal és ezenkívül fejenként 2-2000 lej pénz-büntetéssel bünteti.

Az ítélet ellen az elítéltek felelősek. A törvényszék az elítéltek szabadlábra helyezése ügyében is határozott és hosszabb tanácskozás után úgy döntött, hogy mindhárom vádlottat a táblai tárgyalásig szabadlábra helyezi.

Az eddig elszenvedett vizsgálati fogásot a törvényszék a büntetésbe nem tudta be.

Ambrus Zoltán

A magyar irodalomnak nagy halottja van: meghalt Ambrus Zoltán, a kiváló regényíró és essayista, a magyar irodalmi élet doyenje, legismertebb és leg tisztább alakja. Ambrus Zoltán Debrecenben született 1861 február 22-én, tehát nemrégien töltötte be hetvenegyedik évét. Középiskolai tanulmányainak elvégzése után Budapestre került, ahol a jogra iratkozott be, ezt a szakot azonban nemskára elhagyta, 1885-ben kiment Párisba és ott a Collège de France-ban és a Sorbonneon francia nyelvtörténeti és irodalmi előadásokat hallgatott. Ezután visszatért Budapestre, egymásután kezdett dolgozni a különböző lapoknak, Budapesti Hírlapnak, Egyetértésnek, Pesti Naplónak, amelyekbe főleg szinkritikákat írt. 1900-ban az Új Magyar Szemle szerkesztője lett, később a Magyar Nemzet c. laphoz ment át, míg életének utolsó éveiben a Pesti Naplóba dolgozott. — Egyideig a Nemzeti Színháznak is igazgatója volt.

Ambrus Zoltán számos novellát írt, a melyek közül a „Midás király”, a „Tóparti gyilkosság”, „Girofle és Girofla” a leghíresebbek. Elbeszélésköteteinek száma felül van a huszon. Rengeteget fordított, így 3 ültette magyarra Flaubert Bovarinéját, Anatole France és Guy de Maupassant számos munkáját, Sardou, Bisson, Lavedan, Meilhac, Hervieu, Grillparzer színdarabjait. Regényei közül a Szeptember című „Soleil d'automne” címen francián is megjelent, ezenkívül számos munkáját fordították németre és más nyelvekre is. Összegyűjtött munkái a Révay Testvérek kiadvállalatánál jelentek meg.

Ambrus Zoltán gondos stílári művésze, megfigyeléseinek finom, franciás elméssége jellemezte. Számos regénye tömegolvasható volt egyidőben, így például a „Tóparti gyilkosság”, amely közvetve okozója lett egy merényletnek is. Egy kis inasgyerek ennek a könyvnek a hatása alatt lőtt rá Gombaszögi Fridára, aki arcán még ma is viseli ennek az exaltációnak nyomát.

Az író magánélete teljes visszavonultságban telt el, az utóbbi években már alig lehetett az utcán látni. Egy-egy színházi premierre elment még, mert a színháznak örök szerelmese és kérérlhetetlen bírálója maradt. Ambrus Zoltán néhány nappal ezelőtt megbetegedett influenzában, amely hamarosan legyűrte: hétfőn elvesztette eszméletét és pár órai agónia után kiszenvedett. Halálát az egész magyar íróvilág, amelynek már életében klasszikus örege volt, gyászolja.

Véres polgárháború küszöbén áll Finnország

A kormány elhatározta az ostromállapot kihirdetését

Helsinki, március 1.

Finnország belpolitikai viszonyai napról-napra kritikusabbá változnak. A szélsőséges nemzeti jelszavak alatt megalkult lappo-mozgalom, amely antibolsvista programmal minden baloldali megmozdulás ellen irtó hadjáratot folytat, az utolsó hetekben aggasztó módon megerősödött.

A jelentések szerint a lappo-mozgalom

fellegyverkezett alakulatai már el is indultak a finn főváros, Helsinki felé. Több helyen már véres összeütközések is voltak a lappo-mozgalom alakulatai és a szociálisták között.

A finn kormány a felfordulás és a polgárháború megakadályozására szigorú rendszabályokat léptetett életbe s állítólag rövid időn belül az ostromállapotot is elrendelik.

DE MONZIE GRÓF többszörös miniszter és szenátor igen sötétnek látja Románia helyzetét

„A világ mai helyzetében a legveszedelmesebb terapia: az optimizmus.”

Páris, március 1.

Azon francia államférfiak és politikusok közül, akiket érdeklődésük és tudásuk, az országjuk határán túl, az általános emberi és világproblémák felé vezet, első helyen áll gróf de Monzie, a többszörös miniszter és szenátor. Vérbeli arisztokrata léte, a demokratikus és liberális irány lelkes híve. Különben ő volt annak a delegációnak a vezetője, amely 1924-ben először járt Országunkban a háború óta, és melynek kapcsán Franciaország újra felvette azután a gazdasági és diplomáciai kapcsolatot a Szovjettal.

Érdekesnek véltük ő excellenciája véleményét megkérni a francia—román gazdasági kapcsolatra vonatkozólag. Mire ő a „B. L.” részére az alábbi figyelemreméltó kijelentéseket tette:

„Romániának szempontjából igen sokat gondolok a cseremegyezés alapján álló politikára. Ily módon Franciaország, ilyen meg egyezések alapján, sokat tehetne egy oly ország „standard of life”-je érdekében, ahol ép a legfontosabb nyersanyagok, valóságosan katasztrofális leesést mutatnak.

— Monsieur Rollin francia kereskedelmi miniszter ugyan megkezdte ez irányban való politikáját, de szerintem, még tulságosan felületes a gazdasági körülmények súlyosságát tekintve. Hiszen Kelet-Európában olyan hallatlan nyomor van, melyről nem vének eléggé számot Párisban és Londonban. És ebből a „nyugati” közönyből és meg nem értésből a legnagyobb zavarok keletkezhetnek.

— Megértés alatt Ön egyuttal segítséget is

ért?

— Igen, segítség, mely a megértés alapján fejlődik ki. Mert az emberek között a jóakarati látszata is elég, de a népek között teljes megértés és ismerés szükséges. A háború következtében alakult új, vagy megnövekedett államok az új helyzetük következtében egyszerű és néha zavaros helyzetben vannak: szociális és gazdasági szempontból egyaránt. Ez áll Romániára is.

— Tehát igen sötétnek látja Excellenciád is Románia helyzetét?

— Igen. És a fent említett segítség késése miatt, hogy úgy mondjam: intellektuális türelmetlenségemet és nyugtalanságomat egyáltalán nem oszlatja el néhány látogatás a jövő államférfi optimistikus nyilatkozata, akik ily módon akarnának segítséget nyerni.

Majd egész erősen teszi hozzá:

— A világ mai helyzete következtében a legveszedelmesebb terapia: az optimizmus. Mert ma semmit sem lehet csinálni „alarm” nélkül. Ime, a háború. Ezt is csak úgy kerülhetjük el, ha komolyan elébe vágunk mindazon eseményeknek, amelyek még csirában is magukban hordhatják ezt a borzalmat.

— És sajnos, éppen eléggé bonyolult a mai helyzet, mintsem, hogy optimizmussal, vagy rózsás reményekkel és holmi „struccpolitikával”, kibújhatnánk abból a rettenetes felelősségből, mely mindnyájunkra, de főleg a vezető emberekre hárul.

Bár valóban átérzem azokat a „bizonyos” vezetőket ezt a felelősséget.

MANDY ILONA

Amikor a hivatalos lap is érdekes

A cukor-dráma három felvonása a Monitorul Oficial-ban

Megjelent a minisztertanácsi határozat a cukorbehozatal szabályozásáról

Bukarest, március 1.

A ridegen hivatalos jellegű Monitorul Oficial mai, 50-iki száma szokatlanul érdekes: nyilván véletlenül, három közleményben felöleli a cukor annyi keserűséggel és édességgel fűszerezett egész tragi-komédiáját.

Rögtön első szöveg-oldalának az élén közli a cukor behozatali vámjának a leszállításáról szóló törvényt, amelyet a parlament mintegy két hete az emlékeztetés viharok és viszontagságok között szavazott meg. A következő oldalon azután az a szombati minisztertanácsi határozat következik, mely a cukorbehozatal kontingentálásának a feltételeit állapítja meg. S végül ugyanannak az oldalnak az alsó sarkában az ipar- és kereskedelemügyi minisztériumnak egy rendelete olvasható, amely szerint február 25-iki hatállyal felfüggesztik állásából Milescu II. osztályu kereskedelmi attasét, akiről — mint már ismeretes — kiderült, hogy a minisztérium megbízottja gyanánt Prágában 5 százalékos jutalékot kötött ki magának a behozandó százezer métermázsza cseh cukor árából s aki ellen maga a minisztérium tett emiatt bünvádi feljelentést.

A CUKORBEHOZATAL FELTÉTELEI

A cukor behozatali vámjának a leszállításáról hozott törvény már ismeretes. Egyetlen szakaszának a rendelkezéseiben kimondja, hogy a kristálycukor métermázsánkénti váma az eddigi 2.250 lej helyett 400, a kocka-cukoré pedig az eddigi 2.475 helyett 500 lej lesz. Viszont a cukor-behozatal a minisztertanács által megszabott feltételekkel kontingentálódik.

Ezzel szemben új az a minisztertanácsi határozat, amellyel ezeket a feltételeket szombaton megállapították.

GRAZER WAGGON- UND MASCHINEN-FABRIKS ACTIEN GESELLSCHAFT VORMALS JOH. WEITZER, AUSTRIA, GRAZ (235)

GRAZI kétütemű
Diesel-motorok 8 lóerőtől kezdve.

GRAZI négyütemű
Diesel-motorok, 25 lóerőtől kezdve.

Romániai képviselő: JACQUES PAUCKER
BUCUREȘTI, STR. BRANCOVEANU 9
TIMIȘOARA — CHISINAU. 2132 Szg

Antinevralgic

DR. NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, migrén idegzsákák stb. ellen. Csakis eredeti csomagolásban árusítják. Minden dobozban az orvos jelzésével ellátott 2 kapszula (osztvánnyal) van.

Kapható:

gyógyszertárakban és drogériákban. SzF 17171

A minisztertanácsi jegyzőkönyv szerint tekintettel a deviza-piac szabályozására, csakis olyan mennyiségben hozható be valamely országból cukor, amelyre nézve külön kereskedelmi egyezményt kötnek, mégpedig a kompenzáció, a kárpótlás elve alapján. Ez egyértelmű azzal, hogy

annak az országnak, amely cukrot akar behozni Romániába, ugyanolyan értékű romániai mezőgazdasági, bányai, vagy ipari termék-mennyiséget kell átvennie normális bevitelénél felül.

Az illető ország normális bevitelének az értéke gyanánt az utóbbi két esztendő átlagát veszik.

Ezeknek a feltételeknek a szem előtt tartása mellett is a cukor-behozatal csupán engedély, autorizáció alapján történhetik.

A behozható cukor-mennyiséget negyedévenként a minisztertanács fogja megállapítani, a pénzügy-, valamint az ipar- és kereskedelemügyi miniszter jelentése alapján.

MI VARHATÓ?

Kitűnik a fentiekből, hogy még ezek után sem biztos, vajjon sor kerül-e egyáltalán külföldi cukor behozatalára, mert ennek a kérdésnek az eldöntését a minisztertanács magának tartotta fenn.

Különben is az a kikötés, hogy annak az államnak, amely cukrot akar behozni Romániába, ugyanannyi értékű román terméket kell bevennie, meglehetősen kétesse teszi ezt a lehetőséget, annál is inkább, mivel emellett nemzetközi cukorkartell is működik, amely számottevő mértékben befolyásolja az egyes országok cukor-iparájának a tevékenységét.

Valószínű, hogy a kormánynak a belvárosi cukorkartellrel folytatott újabb tárgyalásai ezuttal kielégítőleg megoldják azt a rendkívül bonyolult problémát és nyugvópontra juttatják a cukorkérdést, amelyhez nem csupán a fogyasztóknak, hanem a cukorrépa-termelőknek és a cukoriparban foglalkoztatott rétegeknek, végül pedig az államnak is fontos érdekei fűződnek.

Életbelépett az angol vámbarrikád

London, március 1.

Miután az angol alsóház után a lordok háza is megszavazta és az uralkodó is szentesítette az új angol vámtörvényt, amely az angol ipart és termelést elbarrikádította a védővámok parafusai mögé és a törvényt a királyi szentesítés után azonnal életbeléptették, hétfőn délután Angliának megszűnt szabadkereskedelmi ország jellege.

Hétfőn délután 5 órakor az összes kereskedelmi kikötőket lezárták, mert ettől az időponttól kezdve vámkötelezettség alá esik az élelmiszerzállományok fele, a nyersanyagárakománnyok egyhatoda stb. Bár a kereskedelmi kikötők lezárásának elrendelése nem volt ismeretlen intézkedés a kereskedelmi hajók parancsnokai előtt, az angol partvidéken tomboló vihar miatt a gőzösök mégis nagy késéssel és nagy torlódással zsúfolódtak össze a kikötők előtt. Nagy részük még délután 5 óra után is még nyílt tengeren tartózkodott. Késésük igen nagy gondot okoz az angol biztosító társaságoknak, mert a hajók parancsnokai előrelátva a törvény hirtelen életbeléptetésével okozott zavarokat, nagy összegű biztosításokat kötöttek arra az esetre, ha hajóikkal valamilyen kényszerítő körülmény miatt nem juthatnának be a kikötőbe.

KACKES SÜTEMÉNY KÉRJEN MINDENÜTT VEKNI KENYÉR

Waterloo óta

Kétszáz esztendeje mindössze, — Waterloo után történt —, hogy Ausztria—Magyarország londoni követévé herceg Eszterházy Pál nevezte ki. A herceg diplomáciai eredményeiről a história nem sokat jegyez fel, de annál többet arról, hogy a híres magyar főúr kitűnő közér volt. Mint a hajdani monarchia követe előtt, megnyitottak előtte lordok házainak ajtaját, megnyitott a herceg előtt, de főként és őszintén a közér előtt nyitottak meg mégis.

Eszterházy Pál tudott a szóval bánni és 1815-ben is szerették a szellemet, amely találatokny és ötletes.

Egy alkalommal a mérhetetlen gazdagságról szövegezték a lordok és terítékre kerültek a vagyoniok. Kinek mennyi a vagyona, ki mennyi kincseknek ura, ki az angol Krózus és miért ő a Krózus?

A végén meg is állapodtak szépen. Megállapodtak a gazdag nagybirtokosban, akiről leszegeztek, hogy nem kevesebb, mint harmincezer juha van.

Eszterházy Pál, a herceg, a monarchia londoni követe, szerényen mosolyra huzta száját és odabökte:

— Ha jól tudom, nekem juhásztorom van vagy harmincezer, legalább!

Waterloo óta alig változott a világ, legfeljebb annyit, hogy Eszterházy Pál herceg ma országának legnyomorultabb koldusa lenne. A harmincezer juhásztor eszik és a harmincezer juhásztorok enni kell. Ma az a szegény, akit sok vagyoni átká, sok birtok nyúgja nyom és vajjon honnan pénz a harmincezer juhásztorok enni kell. Ma az a szegény, akit sok vagyoni átká, sok birtok nyúgja nyom és vajjon honnan pénz a harmincezer juhásztorok enni kell.

Ma már a gazdagságnak ugyanezen versenytén a harmincezer juhos angol nyerne, aki e percben már sokkal gazdagabb, mint annak idején az az Eszterházy, akinek harmincezer juhásztor volt. A juhát, ha éhes és gazdája neki enni adni nem tud, levágja a kés és husát, harmincezer juhásztoroknak, kik éhesek, odavetethetik. A juhásztor azonban, sajnos, — csunya világ ez a mai furcsa világ! — levágni még ma sem szabad. Ez a krízis és ezért ez a mai krízis!

Kriszünknek ma már tengernyi a patikája és mely csuda — ó, mely csuda! — a kés még senkinek eszébe sem jutott.

Ami késik, az nem mulik.

A CFR mégis segíteni akar az elakadt romániai tengeri exporton

Szatmár, március 1.

A B. L. részletesen beszámolt arról, hogy a szatmári Terménykereskedők Egyesülete országos akció indított azért, hogy a kormány a cseh kormánytól vigye keresztül, hogy a cseh devizakorlátozás ne fojtsa meg a romániai tengeri exportot. Ugyanakkor jelentettük azt is, hogy a romániai termény exportörök addig is, míg a román kormány diplomáciai uton a cseh kormánytól a deviza-engedélyek ügyében interveniál, a CFR-től legalább annyit kérnek, hogy a D. 25-ös kedvezményes szezon export-tarifát ne helyezze hatályon kívül.

Ennek az olcsó tarifának hatálya ugyanis március elsején lejárt és így, ha a késve megérkező cseh deviza-engedélyek lehetővé is tennék majd, hogy a cseh kereskedők által megvett export-kukoricát kiszállítsák, az exportörök súlyosan ráfizettek volna, mert ők az eladásnál az olcsó szezon-tarifa fuvarját kalkulálták és most a drágább tarifa fuvarját kellett volna megfizetniük.

A szatmári felterjesztést és kérvényt a CFR vezérigazgatósága sürgősen elintézte és közölte a szatmári Terménykereskedők Egyesületével, hogy a D. 25. kedvezményes export-tarifát, az indokokat méltányolva, március 31-ig meghosszabbítja.

Természetesen, ha a kamarák és rajtuk keresztül a kormány intervenciója most már március végéig sem hozna eredményt és még ezen időpontig sem tudnának a termény-exportörök Románia területéről a cseheknek eladott tengerit kiszállítani, a CFR-nek ez az adott kedvezménye előnyt nem jelentene.

Minden azon fordul most már meg, hogy milyen eréllyel lép fel Románia a cseh kormánytól és, hogy az intervenciók meglesse a hatása, beengedik-e végre azt az eladott tengeri mennyiséget, amelynek bevételeire az ország agráriusa nagyon is kalkulált.

— Beviteli korlátozás Magyarországon.

Az alábbi árak Magyarországra ezentúl csak a magyar kereskedelemügyi miniszter előzetes engedélyezésével vihetők be: friss alma, sajt, aprított fa, hulladék fa, hegyezett rudak, vasalószén, ládák, láda alkatrészek, faragottfa gyalulva vagy gyalulatlan, rádiókészülék és alkatrészek.

NYILVÁNOS KERESKEDELMI JÖVEDÉK SZABADALMAZOTT ÁLLAMI OSZTÁLYSORSJÁTÉK

Általános tudnivalók a játékosok részére

1. Az egészségügyi és népjóléti minisztérium osztálysorsjátéka az egyedüli államilag szabadalmazott sorsjáték. Ennek vezetése és kihasználása teljes egészében az e célra létesített Nyilvános Kereskedelmi Jövedék Szabadalmazott Osztálysorsjátéka van ruházva.

2. A sorsjegyeket a Sorsjáték Nyilvános Jövedéke általa kinevezett főelárusító útján hozza forgalomba.

3. A játékosok és az Állami Sorsjáték közötti jogviszonyt illetőleg kizárólag az alant közölt rendszabályok irányadók, az 1931. év július havában megjelent Osztálysorsjáték-törvény végrehajtási utasítása értelmében.

A játékos és a főelárusító között létrejött bármily megállapodás, amely jelen rendszabályoktól eltérne, vagy ezekkel ellentmondana, a Sorsjáték Nyilvános Jövedékét semmiben sem kötelezi.

4. A sorsjegy eladása a Jövedéket a vásárlóval szemben semmi másra nem kötelezi, mint arra, amely kötelezettségi viszony a főelárusító és a sorsjegy vásárlója között létrejött, ezen utóbbinak a Jövedékkel szemben semmi kereseti joga nem lévén, hanem csupán a főelárusítóval szemben.

5. A szabályzat, amely a Nyilvános Kereskedelmi Jövedék és a játékosok közötti viszonyt szabályozza, a főelárusítónál tanulmányozás végett bárkinek díjtalanul rendelkezésére áll, ugyanott beszerzési áron meg is vehető.

A SORSJEGYEK JELEGE

6. A sorsjegyek nem névre szólnak, de a játékosnak tulajdonjoga bizonyítása céljából joga van a főelárusítótól igazolványt kérni, ez az igazolvány azonban a sorsjegyet elvesztés esetén nem helyettesítheti.

7. A sorsjegyek 5 egymást követő osztályban vannak kibocsátva. Minden osztály 80.000 sorsjegyből áll, két külön csoportra, (I. és II. csoport) osztva; 1-től 80.000-ig sorszámozva.

A SORSJEGYEK ÁRA

	1/1	1/2	1/3	1/4
12. Egy sorsjegy ára mind az öt osztályra	5000	2500	1250	625 L
Egy sorsjegy ára I. osztályra	1000	500	250	125 L
Egy sorsjegy ára, amely lejárt osztályainak nem volt huzása, II. oszt.	2000	1000	500	250 L
III. oszt.	5000	1500	750	375 L
IV. oszt.	4000	2000	1000	500 L
V. oszt.	5000	2500	1250	625 L

Ha egy játékos egy közbeeső osztállyal akar részt venni a huzások, köteles az illető sorsjegy előző osztályait is kifizetni.

13. A sorsjegy ára pontosan annyi, amennyi rá van nyomva és ez készpénzben fizetendő.

14. A főelárusítóknak tilos a sorsjegyeket névértékükön alul vagy felül árusítani.

ELŐLEGEK

15. A Sorsjáték jövedő osztályaira előlegként eszközölt előzetes fizetésekért, vagy a kifizetett sorsjegyeknek a főelárusítónál megőrzés végett való visszahagyásáért a játékoskal szemben kizárólag a főelárusító felelős.

A HUZÁSOK

16. A huzások céljára két korong használandó: Egyik a számok, másik a nyeremények részére. Az első osztály huzása előtt, az egyik korongba bedobják a sorsjáték mind a 80.000 számát (nyomatva), a nyeremények korongjába pedig minden osztály előtt annyi papírszelvényt dobznak, (a nyereményösszeg rányomva), ahány nyereményt a Sorsjáték tervezete szerint az illető osztályban ki fognak huzni.

17. A huzások minden egyes nyereményre vonatkozólag külön-külön történnek, az illetékes hatóságok által kiküldött hivatalos megbízottak jelenlétében, akik a korongok működését is szemmel tartják. Vítás esetében ez a bizottság végérvényesen dönt a huzások érvényességéről, vagy érvénytelenségéről.

18. Az állami Sorsjáték vezérigazgatósága minden egyes osztály huzásainak befejezése után a nyereményekről egy hivatalos kimutatást közöl és a jövedék csak azokat a számokat ismeri el nyerőknek, amelyek ebben a kimutatásban szerepelnek.

19. A főelárusító köteles a hivatalos kimutatást minden játékosnak felmutatni. Ezek a kimutatások a kereskedelmi jövedék szabadalmazott állami sorsjáték vezérigazgatósága.

Rész-sorsjegyek a következők: fél, negyed és nyolcad.

A fél-sorsjegyekre a sorsjegy sorszáma és az I. vagy II. csoportszám, valamint A. vagy B. betű van nyomva. A negyed-sorsjegyekre a sorsszám és csoportszámán kívül még az A, B, C, D betűk egyike van nyomva. A nyolcadokra a rendes jelzésekn kívül még az a, b, c, d, e, f, g, h, betűk egyike van nyomva.

9. A sorsjegyek alapszínén az ország címere van, feketével pedig a Nyilvános Kereskedelmi Jövedék vezérigazgatóságának az aláírása van nyomva.

A sorsjegy alsó balsarkában lévő üres hely a főelárusító pecsétje és aláírása részére van fenntartva. Ezen pecsét és aláírás nélkül a sorsjegy érvénytelen, valamint akkor is, ha ezen pecsét és aláírás teljesen, vagy részben megsemmisülne. Ezen esetben a sorsjegy tulajdonosa sem becsérlésre, sem az esetleges nyereség felvételére nem jogosult.

10. A Sorsjáték Jövedéke és a főelárusító nem ismernek el egyenél több tulajdonost, vagyis a vásárolt sorsjegy tulajdonjoga nem osztható meg.

Tehát a sorsjegynek a Sorsjáték által kibocsátott résztul tulajdolt felosztása semmilyen formában nincs megengedve: mint pl. a főelárusító által esetleg kibocsátott részesei nyugtát, vagy ugyancsak általa a sorsjegyre vezetett megjegyzések.

11. A sorsjegyet semmilyen formában eladni, átruházni, vagy elzálogosítani nem lehet, csak abban az esetben, ha a főelárusító könyveibe be lesz vezetve, a játékos átruházási kérelmének melléklésével. Csak a főelárusítónak ezen formalitások betartását igazoló okmánya bizonyíthatja, hogy a tulajdonjog a jelen paragrafus előírásai szerint ruházott át. Azon sorsjegyek, amelyek egyszer már nyertek, semmilyen formában át nem ruházhatók és el nem zálogosíthatók.

A játék titoktartása garantálva van.

	1/1	1/2	1/3	1/4
12. Egy sorsjegy ára mind az öt osztályra	5000	2500	1250	625 L
Egy sorsjegy ára I. osztályra	1000	500	250	125 L
Egy sorsjegy ára, amely lejárt osztályainak nem volt huzása, II. oszt.	2000	1000	500	250 L
III. oszt.	5000	1500	750	375 L
IV. oszt.	4000	2000	1000	500 L
V. oszt.	5000	2500	1250	625 L

mutatások meg is vehetők a főelárusítóknál, a beszerzési ár és esetleges postaköltség ellenében.

Az Állami Sorsjáték által kiadott hivatalos kimutatásokon kívül forgalomba hozott semmi más kimutatás, értesítés, vagy hírforrás, nyereményre való igényre nem jogosít.

PRÉMIUMOK

20. A nyereményeken kívül az 5-ik osztály azon nyerő sorsjegyeihez, amelyet a korongból utolsónak huznak ki, még egy külön 5.000.000 lejes prémium jár. Ezen prémiumra is ugyanazok a huzási és nyeremény kifizetési szabályok érvényesek, mint a többi nyereményekre.

A NYEREMÉNYEK KIFIZETÉSE

21. A nyeremények és prémiumok összegéből az állam nyereségrészesedése címén 10 százalék levonásba jön, ezzel szemben a nyereség minden egyéb adó alól mentes.

22. A nyeremény kifizetését kizárólag a nyerő sorsjegy jogszertint tulajdonosa kérheti. Az 1, 2, 3 és 4 osztályú sorsjegyek nyeremények kifizetése az illető osztály huzásainak befejezése utáni hét nap múlva kezdődik, az 5-ik osztály pedig az ezen osztály utolsó huzási napja után 3 héttel.

23. A nyeremények csak a nyerő sorsjegy beszerzési helyén és annak megsemmisítése után lesznek kifizetve. A sorsjegy megsemmisítése úgy történik, hogy az a sarka, ahol a főelárusító pecsétje és aláírása van, le lesz vágva.

24. A főelárusító a nyeremény összegéből az állam nyereségrészesedésén kívül semmit viszsza nem tarthat.

25. Az a játékos, aki a nyerő sorsjegyet a főelárusítónak a nyeremény összeg kifizetése nélkül átad, ezt a saját kockázatára teszi. Ilyen esetben a Sorsjáték Jövedékét semmi felelősség nem terheli, a játékosnak pedig ki-

zárólag a főelárusítóval szemben van kereseti joga.

26. A nyerő sorsjegy jogszertint tulajdonosa annak a főelárusítónak szolgáltatja be a sorsjegyet és attól veszi át a nyereményt, akitől a sorsjegyet vásárolta. Ha a nyeremény összege meghaladja az 50.000 lejt, a sorsjegy tulajdonosa a főelárusítónak beszolgáltatja a sorsjegyet, amelyről egy elismervényt kap. A sorsjegy be lesz terjesztve a Sorsjáték vezérigazgatóságának, mire a nyerő a nyeremény összegéről szóló és a Nemzeti Bankhoz (Banca Nationala) kiállított csekket kap, amelyből természetesen levonásba jön a 21-ik paragrafusban foglalt állami nyereség részesedése.

27. Ha a játékos az előírt formában és a megszabott határidőn belül nem kapná kézhez a nyeremény összegét, köteles azonnal a Sorsjáték vezérigazgatóságához fordulni és ott bejelenteni a sorsjegy számát, a huzások hivatalos kimutatásában feltüntetett nyeremény összegét, az elismervény keltét és számát, valamint a saját és a főelárusító pontos címét, ahonnan a sorsjegyet vette.

28. A Sorsjáték vezérigazgatósága nem köteles a sorsjegy tulajdonjogát kutatni, ha azonban alapos okai vannak arra, hogy valamely sorsjegy tulajdonjogában kételkedjen, akkor jogában áll a nyeremény összeg kifizetését megtagadni, mindaddig, míg elegendő bizonyítékot nem talál.

A NYERŐ SORSJEGYEK ELVESZTÉSE

29. Ha egy sorsjegyet elvesz, a károsult játékos köteles azt a főelárusítónak azonnal bejelenteni, megjelölve a sorsjegy osztályszámát, csoportszámát, a rész-sorsjegy számát és a saját pontos címét. A főelárusító az elvesztéssel jelentést tesz a vezérigazgatóságnak. Ha a nyeremény összeg időközben ki lett fizetve, a jelentés hatálytalan marad, úgy a sorsjátéki jövedékkel, mint a főelárusítóval szemben, mivel az eszközölt kifizetés végérvényes jelleggel bír. Ha egy ilyen elvesztésként bejelentett sorsjegyet kihuznak és, ha azt az előírt határidőn belül be nem szolgáltatják, ha semmi akadály nincs, a nyeremény összegét kifizetik annak a játékosnak, aki a sorsjegy elvesztését bejelentette és az azt eladó főelárusító könyveibe bevőként be van jegyezve.

30. Egy elvesztett sorsjegy esetleges tulajdonjogának kétségbevonása esetén az ügy felett a bíróság ítélkezik. Ilyen esetben a Sorsjáték Nyilvános Jövedéke a kérdéses nyeremény összegét letétbe helyezi az Állami Letéti Intézetbe, (Casa de Depuneri și Consemnatiuni), ahonnan a jogosultak bírósági ítélet értelmében felvehetik. A Sorsjáték Nyilvános Jövedéke nem felelős semmiért, így ellene bírósági eljárás nem indítható.

31. A nyerő köteles nyereményét, vagy prémiumát az illetékes főelárusítótól az illető osztály utolsó huzási napjától számított 120 napon belül kikérni. Ezen határidő letelte után a nyeremény, vagy prémium kifizetésének kérelmezési joga a Szabadalmazott Állami Osztálysorsjáték javára ruházott át. A 120 napos határidő számításánál nem jön tekintetbe a huzás utolsó napja, az átruházás a huzás utolsó napja utáni másodnapról számított 120 napon belül esedékes.

A KIHUZOTT SORSJEGYEK KIKÜSZÖBÖLÉSE

32. Az I—IV. osztály kihuzott sorsjegyei a játék további tartamára kiküszöböltenek. Ha egy játékos részt akar venni a következő osztályok huzásában, más számú sorsjegyet kell vennie és pedig olyan értékűt, amely azon sorsjegy és az előbbi osztálynak árkülönbségéből adódik.

A SORSJEGYEK KICSERÉLÉSE

33. A játékosnak joga van egy kihuzott osztályú sorsjegy beszerzési helyén ellenében egy következő osztályú sorsjegyet kérni, az illető osztálynak megfelelő árért, ha azt az illető osztály huzásának megkezdése előtt legalább 10 nappal kifizeti.

Főelárusító, mely a játékosnak a sorsjegyet időnek előtt eladja, törvényes véttség alá esik.

POSTAKÖLTSÉGEK

34. A főelárusító a játékoskal való levelezésre semmi egyéb postaköltséget fel nem számíthat, mint a sorsjegyek kézbesítéséhez szükséges postabélyegeket és az előzetes nyereség portóköltségét.

A Román Állami Osztálysorsjáték

I-ső osztálya részére már megkezdődtek az előjegyzések

„FORTUNA” váltóüzlet, Enkelhardt Sándor

főkollektornál Brassó, Weisz Mihály-utca 5-7.

Befizetés minden osztálynál

	1/8	1/4	1/2	1
sorsjegy után	125	250	500	1000

Videki megrendeléseknél az ellenérték postautalványon beküldendő. Ugyanott sorsjegyelárusítók is vetetnek.

A Nagyváradi—Körösszegi 3162, 3159, 3160, 3161, 3166, 3163, 3164 és 3165 számú vegyesvonatok hetenként csak kétszer fognak közlekedni és pedig: hétfőn és pénteken.

— A vasúti vámhivatalok hivatalos órái. A vasúti vámhivatalok hétköznapi pontként 8—13 és 15—17 óráig fognak a közönség rendelkezésére állani.

Szerkesztői üzenetek

B. Gy. Az értékpapír maga jó, csak a részletfizetés drága. Tanácsot nem adhatunk, hogy továbbra fizesse-e a részleteket, vagy sem. Ez teljesen egyéni dolog.

G. Szatmár. Tudomásul vesszük, hogy Szatmáron e télen 14-16 fok C. volt a legnagyobb hideg. Legalább onnan is hall valami jót az ember.

Füszkereskedő. Panaszát értjük, magunk is küzdünk azért, hogy a konverzió, illetőleg moratórium hatálya a kereskedőkre és iparosokra is kiterjesztessék, de kevés kilátás van a sikerre. A kormány jellege és a parlament összetétele — alig van benne egy két iparos és kereskedő — már mutatja, hogy a kereskedők, főképp a kiskereskedők, semmi jót nem várhatnak tőlük. Erős szervezetség és még erősebb akció kell, hogy meghallgattat találjanak, mielőtt egészen összeomlanak a súlyos adók és egyéb terhek alatt.

Számonkénti vásárló. C. Munkügyi minisztérium (Ministerul Muncii, Str. Lahovary). A megszólítás: Miniszter Ur! Legjobb, ha az idejét a legközelebbi munkafelügyelőséggel közli.

Nyug. főmérnök. Ugy emlékszünk, hogy a szerkesztői póstában izentünk, s méltányoltuk a kifejtett gondolatokat, melyeket azonban helyszüke miatt nem közlhetünk. — A nyugdíjtörvény egyébként is már minden oldalról agyon van világítva; a baj az, hogy nem adnak eleget, a kevésből is sokat levonnak, a megrövidített adót sem fizetik rendszeren és a szerzeti jogokat is vitássá teszik, vagy semmibe veszik. A kéziratos már megsemmisítettük, amint hogy kéziratos megőrzésére nem is vállalkozunk.

Galatz. Köszönjük a beküldött érdekes felvételeket, valamint készségét, hogy máskor is küld.

Simeria. Megvárjuk a beígért 13 évet. addig maradunk békében.

P. G. előfizető. Nem számítják be sem egyszerűen, sem duplán, sem a háborús, sem a fogságban töltött éveket.

Bizományos. Egy ilyen komplikált ügyben nem adhatunk tanácsot; tessék mindenestre ügyvédhez fordulni s menteni a menthetőt. Nem egyedül az ön lakója az, aki a zavaros helyzetet kihasználja. A hiba már ott volt, hogy a szerződést vele nem szakember segítségével kötötte meg. Sokszor a spórolás tékozlás, s most is az lehet, ha nem bizza avatott ügyvédre a dolgát.

R. R. A rendes időt kell szolgálni az iparosnak is.

Piatra. Csak az imént történt meg az egyezség, de fizetni fogják a megígért százalékokat. A kezdés pontos ideje még nincs megállapítva, de rövidesen meg lesz. Ellenőrzést a törvényszék gyakorol.

Betétes. Az eljárás ez esetben az volna, hogy per után próbálja visszaszerezni a penzét, de, hogy van-e kilátás a per sikerére a bank mostani helyzetében, azt már a viszonyokkal és a jogi formulákkal ismerős ügyvéd mondhatja meg.

80172. sz. előfizető. Tessék a Bukaresti Lapok szerkesztőségéhez, (Bul. Schitu Magureanu 21.) fordulni személyesen, vagy levelezőlapon.

Előfizető, Zabola. Olyan rég volt, s annyi minden történt azóta, hogy lehetetlen egy ilyen perben szerepelt ügyvéd kilitét kinyomozni. Nekünk legalább nincs erre időnk.

020713. Szajnáljuk, de nem tudjuk b. reklamációjából, hogy milyen kényes kérdésre vár izenetet. Tessék tán a kérdést megismételni; mi mindenkinek válaszolunk.

H. T., Uzon. Tán jobb, ha előbb behozza; lássuk, olyan-e, hogy fel lehet ajánlani. Egyébként direkt is el lehet küldeni, (Bukarest, Palatul regal).

K., Tg. Mureş. Bajor Gizi férje, akitől elvált, Paupera Ferenc volt, a magyar országos Földhitelintézet vezérigazgatója. — Szabó Dezső pénzforrása ma is a tolla, bár ujabban keveset hoznak az írásai.

Cs. I. Válaszbélyeges levélben készséggel adjuk meg a kért címet, szerkesztői póstában ezt nem tehetjük.

K. I. Tessék válaszbélyeget küldeni, a kérdés megismételése.

F. L., Naszód. Az utalványszelvénnyel emlitett levelet (kérdést) nem kaptuk meg; tessék megismételni.

L. Dombrády. A kiadóhivatal nem tudja, mely helységből küldi sorait, közölje tehát, hol lakik, valamint azt is, hogy mit kíván, hogy óhajának megfelelően intézkedhessünk.

P. L., Déva, Sch. F. és H. V. A magyar sorsjegyek értéktelenek, a többről közelebb. **312510. sz. előfizető.** Teljesen értéktelen, 1918-ban. Az utolsó nyeremények néhány mai fillért tesznek ki.

Interimár. Csak, ha botrányos mulasztásokról és intézkedésekről van szó s akkor is csak tömöre.

A. W., Fogaras. Gyógyszerekről nem adhatunk véleményt. Sorsjegyeiről közelebb.

K. I. Sokkal fontosabb, hogy a magyar nyelvet a műveltségnek, jó izlésnek és az érintkezés tisztességes formáinak megfelelően használjuk, mint, hogy bizonyos közhasználatu kifejezések fennakadjunk, s abból mindjárt gyűlölködő faji kérdést csináljunk. Az ilyen nagyképszerűséget és pökhendiséget kell legelőszörban „leépíteni.”

A király okulárja stb. Csikszereda. Legnagyobb sajnálatunkra, b. ajánlatára és a beküldött írásokra nem reflektálhatunk.

Cz., Sibiu. Született keresztény.

K. Gy., Lupény. Megnyugtattuk, hogy sértő szándékról nincs szó, inkább a meleg részvétel a tudósító tollát. A fájlat kifejezést pedig abban a kedves, jóindulatu értelemben használtuk, ahogyan ezt serdülőkoruakra szokásos. Egyébként készséggel regisztráljuk, hogy megboldogult fia férfiasan és igazán hőiesen viselkedett a támadásnál és, hogy éppen ennek a nemes fellépésének lett az aldozata.

76015. sz. előfizető. Az ezüst grammja 1 lej, 1.20.

B. Albert. Minden indokolt sérelmet és panaszt szívével tesszük, alkalmasan ezt is.

M. K., Marosvásárhely. Az a könyv nem **Telekkönyvvezető.** Ilyen kényes és súlyos ügyben nincs tanácsunk. Tessék a kérdést katonai körökben elintézni; mi ilyen jellegű dolgokban még információért sem fordulhatunk a hatósághoz.

Ny. csendőrmester. Ez bizony megtörtént, most számosakkal, hogy a nyugdíjukat közel, vagy több, mint 50 százalékkal is csökkentették, de ez ellen e percben nem lehet csinálni semmit. A nyugdíjak egységesítése még előmunkában, a mostani óriási sérelem reperálása még csak kilátásban sem. Ha talán számítás hiba történt a nyugdíja ily tetemes leállításában, annak felülvizsgálását kérheti.

Sz. Zs. Tessék a cikkben említett Johann Wendelhez, a sváb mezőgazdasági egyesület főtitkárához, Temesvár fordulni.

021406. sz. előfizető. Arról, hogy itt, mint külföldi állampolgárok, véglegesen letelepedhessünk, — bár, mint öreg szülők román állampolgár gyermekeiknél, nem lehet szó, de kaphatnak hosszabb tartózkodási engedélyt, 3-6 hónap, — melyet folyton meg lehet hosszabbítani. Ez annál könnyebben fog menni, mert öregekről és jugoszláv állampolgárokról van szó. A sorsjegyekről közelebb. A magyar sorsjegyek értéktelenek.

Sz. L. Mig a törvény végleges formában meg nincs szavazva, teljes szövegében a hivatalos lapban meg nem jelenik, s főképp, míg a végrehajtási utasítás is életbe nem lép, addig az ön részletező kérdéseire sem lehet pontosan válaszolni. Viszont a már végleges szöveg és végrehajtási utasítás alapján saját maga is megállapíthatja, hogy tartozása konverzió alá esik-e, vagy sem. — A másik kérdésben inkább ügyvéd, mint képviselő segítségét vegye igénybe, mert fizetési ügye erős jogi kérdés, melyről valószínűleg az ottani táblán kell dönteni.

O. I., Erzsébetváros. Az iparostanonciskola teljes elvégzése szükséges.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznapi egy szó 6. vasárnap betűkből 12 lej. Vasárnap 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Negyszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére szavanként 3 lej 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vételezés

Eladó tíz Khaki Cambel gácsi, darabonként 150, tenyésztojások 15, május husztól 8 lej. Ruston Proctor 4 HP locomobil 7000, fenyő és tölgy rönkök, lábán. Hadnagy Vince birtokosnál, Kovászna. 16968

Állást nyer

ÜGYNÖK(NÖK) MAGAN-VEVŐKNEL bevezetett külföldi nőruhakonfekció gyártól magas provízió ellenében kerestetnek. Ajánlatok „Rentabel” jellegre Rudolf Mosse Arad. 17030.

Perfekt onduláló és manikűrözött keresek. Cim 17065. szám alatt a brassói kiadóban.

Állást keres

Üveg és porcellán szakmában jártas kereskedőség állást keres. Vallancs Lajos, Brassó, Hátulsó-u. 70. 17066.

Lakás

Kiadó portálos tűzlethelyiség a központban Csikszeredán, értekezni Veress Eleknel. 16983

Házasság

48 éves szabómester feleségül venne idősebb leányt vagy özvegyet, némi hozománnyal, leveleket „őszirózsa” jellegre, a brassói kiadóba. 17069.

Középkori földbirtokos, házasság céljából, hasonlókoru magános, vagyonos urinó ismeretségét keresi. Leveleket „Okleves gazda” jellegre a brassói kiadóba. 17067.

Vegyes

Jépince kiadó, Brassó, Hátulsó-utca 38. szám alatt. Déli 1-2 óra között megtekinthető. 17068.

NYIL-regények, minden szám egy teljes regényt tartalmaz. Ára számonként csak 5 lej, eddig 20 különféle szám jelent meg. Keresse fel könyvosztályunkat, ahol 5, 10, 14 és 20 lejért már igen jó könyvet vásárolhat. (Kapu-utca 56-58. az udvarban.)

Értesitem a mélyen tisztelt hölgyközönséget, hogy elvégeztem a **lipcei szabászati akadémia**t és ott **diplomat** nyertem

Szabás-mintákat és modelleket

méret után elkészítünk, úgy hogy mindenki nagyon kevés szaktudással is az egész ruházatát (sőt kabátokat is) nehézség nélkül önmaga elkészítheti.

Női szabászati szaktanítás naponta 2-7-ig.

Julianna Schlosser
Brassó, Hosszu-utca 23.

Aki egészséges akar maradni

és fiatalos ruganyosságát megtartani, testét ápolnia és valamilyen sportot üznie kell!!

Egy kitűnő sportorvos a következőkre vonatkozólag tanácsokat ad Önnek:

— A sport mint gyógyszer — Testkultúra — A csecsemő tornája — A gyermek testedző játéka — Az idősebb emberek sportja — Az emberi test — Az izomrendszer — A szív- és vérkeringés — A sportolás, öregedés és vérnyomás — A vérszegénység és a sport — A kövér ember sportja — Fiatalemberek szíve és a training — A tüdő és a légzés — A levegő tisztasága — A köhögés — Sportolók és nem sportolók tüdőkapacitása — Az egyes sportágak és a tüdő — Sport és szépség — Csak a kispórtolt test szép — Nagyon fontos a táplálkozás — A sportember diétája nyáron és télen — Az élelmiszerek tápértéke — A kiválasztás szervei stb. — A bőr — Napfürdőzés — A ruházatkodás — A napfény és levegő, mint gyógytényező — A nemifélet és a nemi betegségek — Az idegrendszer — A sport, mint az idegesség gyógyszere — A nyári szabadság — Minden ember részére más-más sport szükséges. — E műben minden létező sportág feltehető, így pl.: A gimnasztika — Úszás — Szobatorna — Nyári sportok — Turisztika — Tennisz — Football — stb. stb. stb. Női-sportok — Férfi-sportok — Gyermek-sportok — stb. stb.

Mindezeket és még sok más megtalál Ön a most megjelent II. kiadásu

Mit kell a sportolónak saját testéről tudnia?

E diszmunka nagy alakban, több mint 200 oldalon, hófehér papíron, gazdagon illusztrálva, műmellékletekkel jelent meg. Ára csak 99 lej, portóval utánvétellel 115 lej.

Szerzője az ismert budapesti sportorvos Dr. KELLNER DÁNIEL

Brassói Lapok Könyvosztálya

Szívünk legmélyebb fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett jó feleség önfeláldozó édesanyja, testvér, nagynya, anyós és rokon

Páll Béláné

szül. HÁGER IDA

életének 50-ik évében, rövid szenvedés után, febr. 29 én reggel 6-kor elhunyt

Drága halottunk földi maradványait f. hó 2-án d. u. 3 órakor fogjuk a De restyei ut 4 sz. alatti gyászszobából a magy. ev. temetőbe örök nyugalomra helyezni.

Adj Uram Örök nyugalmat neki!
A gyászoló család.

Leszállított árban

100 ujságcikk alapján ROMÁNUL

Magánuton gyorsan és tökéletesen legkönnyebben tanulhatja meg a román nyelvet Dr. CHERES-TEIU és DERY kolozsvári professzorok szerkesztésében megjelent 10 füzetes nyelvtanából

250 Lei helyett csak 150 Lei.

Postai megrendeléseket azonnal elintézi a

Brassói Lapok Könyvosztálya

UJDONSÁG!

PITIGRII:

A 18 karátos szüz

Meséje izgalmasan érdekes tulfutóttan szenvedélyes és mélységesen szép, hol könynyekig megneveteti az embert.

A 264 oldalas könyv ára 84 lej

Kapható a

BRASSÓI LAPOK Könyvosztályában

AZ ATHENEUM-SOROZAT LEGUJABB KÖTETE:

BRÓDY LILI: A MANCI

Ugyanabban a kiadásban és árban kaphatók. Ursula Parrott: EX FELESÉG, Móricz Zs.: FORR A BOR és Werfels: NÁPOLYI TESTVÉREK. — Kaphatók a BRASSÓI LAPOK KÖNYVOSZTÁLYÁBAN Brassó, Kapu-utca 56-58, az udvarban.

című kitűnő regénye, egész vászonkötésben **Lei 68**